

Предговор

Ова публикација има за циљ да понуди преглед циљева, активности, програма и достигнућа центара за развој каријере на универзитетима у Србији, али и да понуди неке одговоре на следећа питања: Које новине доноси европска парадигма каријерног вођења? Како можемо оценити каријерно вођење у Србији у контексту те парадигме? Које су перспективе развоја каријерног вођења у високом образовању? Када и зашто су основани универзитетски центри за развој каријере у Србији? Које услуге нуде студентима? У чему су слични, а у чему различити? ...

Важно је рећи да овде нису представљени сви напори и иницијативе које постоје у домену каријерног вођења и саветовања на универзитетском нивоу у Србији.¹ Дат је преглед досадашњих активности и планова институција које представљају национални академски део конзорцијума² Темпус пројекта CareerS „Развој каријерног вођења у циљу унапређења високог образовања у Србији“, којим руководи Универзитет у Београду. Овај пројекат има за шири циљ развој каријерног вођења у циљу унапређења високог образовања у Србији, а у специфичне циљеве спадају: Развој услуга каријерног информисања, саветовања и едукације у циљу унапређења запошљивости младих; Већа доступност и разноврсност програма каријерног вођења у институцијама високог образовања; Повећано препознавање значаја каријерног вођења од стране државе, универзитета и социјалних партнера; Развој Програма каријерног вођења и саветовања за младе између 19 и 30 година (студенте) и Методологије каријерног вођења и саветовања Центара на високошколским установама.

Захваљујемо се колегама из центара за развој каријере Универзитета у Новом Саду, Универзитета у Нишу, Универзитета у Крагујевцу и Универзитета Сингидунум, који су за потребе израде ове публикације доставили своје прилоге. Рад на припреми ове публикације свакако не би био тако продуктиван и не би носио тако пуног задовољства без тимског доприноса ангажованих у Центру за развој каријере Универзитета у Београду. Захваљујем Ани Јанковић Баровић, Јелени Курјак, Катарини Манојловић-Николић, Марији Јовановић и Милени Димитријевић на неуморном раду, свежим идејама и добром расположењу. Унапред се радујемо сарадњи са колегама са Универзитета у Свонсију из Велике Британије, Универзитета у Падови из Италије и Универзитета у Силесији из Пољске који на овом пројекту имају веома важну и битну улогу да помогну да се европска искуства и примери добре праксе интегришу у рад универзитетских центара за развој каријере и саветовање студената у Србији.

Дејана Лазих

---

¹ Иницијативе и пројекти студентских организација, студентских парламената, СКОНУСА, других центара за развој каријере, напори управа појединих факултета, ентузијазам појединих наставника, канцеларије за младе града Београда...

² Публикација пред вама представља снимак стања универзитетских центара за развој каријере и саветовање студената на Универзитету у Београду, Универзитету у Новом Саду, Универзитету у Нишу, Универзитету у Крагујевцу и Универзитету Сингидунум

Дејана Лазић,
Универзитет у Београду

КАРИЈЕРНО ВОЂЕЊЕ НА УНИВЕРЗИТЕТСКОМ НИВОУ – ЕВРОПСКА ПЕРСПЕКТИВА И СТАЊЕ У СРБИЈИ

Чињеница је да Србија има свега 7% високообразованог становништва, високу стопу незапослености, да студентима у просеку треба два пута више времена да заврше дипломске студије, да постоји велики број студената који одустају од студија, да 78% студената жели да напусти земљу након дипломирања, наводећи као кључни разлог немогућност доласка до посла или напредовања у струци, да је само 13% студената уписаних 2003. године завршило студије у року³. Уз то студенти који приводе крају студирање суочавају се са још једним великим изазовом – одлуком о смеру у ком ће ићи њихова каријера. Светска економска криза и њени ефекти у Србији могу само довести до мултиплицирања проблема и до још веће бесперспективности младих.

Чињеница је да у Србији не постоји довољан број слободних радних места за високообразован кадар, да постоји сиво тржиште са својим неписаним законима, пролонгирана економска зависност од родитеља, али и недовољно познавање тржишта рада, недостатак знања за тражење запослења, неразвијеност предузетничког система вредности, недовољна мобилност и недостатак потребних знања и компетенција.

Неке од наведених чињеница можемо да променимо захваљујући квалитетним услугама каријерног вођења. За потребе ове публикације накратко ћемо се осврнути на европску перспективу каријерног вођења, нову парадигму, али и стање каријерног вођења на универзитетском нивоу у Србији.

Нова парадигма каријерног вођења

Постоје бројни међународни извештаји о стању и перспективама каријерног вођења у Европи. Од 2002. године актуелност те проблематике видљива је у прегледима ОЕЦД-а за 14 земаља, ЦЕДЕФОР-а за 7 европских земаља, Светске банке за 7 земаља, ЕТФ-а за 11 земаља које су кандидати за улазак у ЕУ и 10 медитеранских земаља. У свим тим прегледима наводи се да је каријерно вођење важно за појединце, али и да доприноси достизању циљева јавне политике у области образовања и обуке, у погледу веће ефикасности, вишег нивоа и квалитета људских ресурса, унапређења вештина, повећаног процента успешности школовања. Такође наводи се да каријерно вођење доприноси и већој ефикасности на тржишту рада /запошљивости и мобилности/ друштвеној инклузији и активном грађанству.

У резолуцији Савета Европе о бољој интеграцији каријерног вођења у стратегију доживотног образовања⁴ наводи се да каријерно вођење обухвата пружање информација, саветовање, процену компетенција, подршку и обуку у области доношења одлука и вештина управљања каријером. Дефиниција око које су сагласни многи експерти је да каријерно вођење обухвата активност каријерног информисања, образовања и саветовања које имају за циљ да помогну људима било ког узраста у било ком тренутку њиховог живота да донесу одлуке које се тичу образовања,

---

³ Ови подаци су из различитих извора, неки су резултат истраживања Центра за образовне политике, локалних канцеларија за младе, различитих прегледа чији је аутор Сектор за научну делатност Универзитета у Београду

⁴ Council of the European Union, Council Resolution on better integrating lifelong learning strategies, Education, Youth and Culture meeting of 21 November 2008, Brusells, 2008.

усавршавања и професионалног живота и да успешно управљају властитим каријерама⁵. Идеја каријерног вођења је да научи појединце да планирају и доносе одлуке које се тичу и учења и посла и будуће каријере.

Каријерно вођење помаже појединцима да препознају и своје амбиције, интересовања, квалификације и могућности да добију увид у тржиште рада и образовни систем и да то на неки начин повежу са својим потенцијалима.

Циљ каријерног вођења је пружање подршке појединцу да одабере опцију унутар бројних расположивих каријерних могућности како би оптимално развио и употребио властите потенцијале у складу са властитим интересовањима и вредностима и тако се остварио и постигао задовољство у професионалном и приватном животу.

Нова парадигма каријерног вођења препозната је од низа англосаксонских земаља, али и од земаља чланица Европске уније и она уводи промене које се огледају у томе да се:

- каријерно вођење мора и у политици и у пракси сагледати у **целоживотној перспективи**, да више нису довољне повремене интервенције у кључним животним моментима
- да је потребно **померити акценат са психолошког на више педагошки образовни приступ** – да акценат више није на психолошким тестирањима, већ на различитим начинима опробавања у свету посла,
- затим да је **нужно постепено напуштати спољну експертску подршку** и обезбедити **вештине самосталног управљања каријером**.
- Помак који је такође неопходан је оспособљавање појединаца за **различите врсте самопомоћи**, као и **већа заступљеност групног саветовања** у односу на индивидуално које је раније имало примат.

Такође, нова парадигма у каријерном вођењу препознаје каријерно вођење као **доживотни процес овладавања вештинама**. Тај процес омогућава људима да буду одговорни за развој властите каријере, усредсређени, стабилни и спремни да се прилагоде и одговоре на промене на дуге стазе. Нова парадигма вођења каријере доноси померања акцента са некадашњег избора каријере, на **грађење** каријере.

Каријерно вођење на универзитетима у Србији

Представник Европске фондације за образовање посетио је марта 2011. године Србију како би проценио **напредак Србије у области каријерног вођења у периоду од 2004. до 2010.** и анализирао трендове и перспективе развоја каријерног вођења у светлу нове парадигме. Један од изазова са којим се, по његовом мишљењу, Србија сусреће је обезбеђивање високо квалитетних програма каријерног вођења, други је развој система у складу са новом парадигмом, која обухвата већу доступност услуга, већи акценат на вештинама управљања каријером, побољшање делотворности и квалитета услуга и активности каријерног вођења.

Постојећи модалитети каријерног вођења у Србији, према извештају ЕТФ-а⁶ су модел наставног плана, модел центра, стручни, полустручни и виртуелни. Највише је заступљен модел центра за развој каријере што се може видети на овој донекле прилагођеној табели која је део тог извештаја, а где су приказани само подаци везани за каријерно вођење у области високог образовања.

---

⁵ OECD 2002 and 2004, The European Commission Lifelong Guidance Expert Group (in 2012), the Council of the European Union 2004 and the World Bank /2008/

⁶ Helmut Zelloth: Career Guidance Development Trends in Serbia, working paper, ETF, 2011.

МОДАЛИТЕТИ	CAREER INFO	CAREER MANAGE-MENT	WORK TASTING	TESTING	INDIVIDUAL AND GROUP GUIDANCE
CAREER CENTRE MODEL	✓	✓	✓	✓	✓
CURRICULUM MODEL	☹	☹	☹	☹	☹
VIRTUAL MODEL	✓	✓		✓	
SPECIALIST AND SEMISPECIALIST					

Стручњаци ЕТФ-а препоручили су одлучнији прелаз са традиционалних активности које се заснивају на психолошком тестирању на савремене више педагошке методе који се примењују у циљу развијања вештина управљања каријером као и различитих програма који имају за циљ упознавање са атмосфером на послу и истраживања света рада. Препоручено је да се подстичу и вештине и капацитет корисника за самопомоћ који подразумевају рецимо увођење сос линије и информационих система за професионалну оријентацију, самооцењивање и слично. Унапређење квалитета и ефикасности наведен је као још један од изазова. У извештају је наведено да је главни фактор унапређења квалитета везан за практичаре, људе запослене у центрима и службама које се баве развојем каријере. Потребно је радити на развоју стручних ресурса запослених како би се обезбедио даљи развој њихових компетенција, као и на већој заступљености програма развоја вештина управљања каријером у сарадњи са академском заједницом.

Каријерно вођење у области високог образовања у Србији област је која је свакако у експанзији и која све више добија на значају. Спремност државе да се активније укључи у бављење системом каријерног вођења у Србији /усвајање Националне стратегије каријерног вођења и саветовања републике Србије⁷/, препознавање стратешког значаја постојања центара од стране универзитета⁸, као и подршка европских фондова намењених високом образовању⁹ свакако омогућавају добар основ за грађење система каријерног вођења и саветовања на високошколском нивоу у Србији и развој ове области у годинама које су пред нама.

⁷ Национална стратегија каријерног вођења и саветовања Републике Србије свакако представља значајан стратешки оквир и платформу за институционализацију, одрживост и даљи развој каријерног вођења у Србији

⁸ Само у периоду од 2006. – 2012. основани у центри за развој каријере на државним универзитетима (Београд, Нови Сад, Ниш, Крагујевац, Нови Пазар, Косовска Митровица) али и на приватним универзитетима (Сингидунум и Мегатренд)

⁹ ТЕМПУС пројекти: Careers, ISIS, CONGRAD

Дејана Лазић
Ана Јанковић Баровић
Универзитет у Београду

ЦЕНТРИ ЗА РАЗВОЈ КАРИЈЕРЕ И САВЕТОВАЊЕ СТУДЕНАТА НА УНИВЕРЗИТЕТИМА У СРБИЈИ – ОСНОВНЕ УСЛУГЕ

Постојећи трендови за развој различитих студентских сервиса који воде унапређењу студија и представљају систем подршке различитим студентским потребама, потреба за интензивнијом сарадњом са привредом, алармантни проценти одустајања од студија, прекомерна дужина студирања, висока стопа незапослености неки су од разлога што су државни и приватни универзитети у Србији основали центре за развој каријере студената. Оснивање и развој центара у неким случајевима представљао је и део стратегије универзитета да подстакну развој вештина које омогућавају одрживу запошљивост.

Први центри за развој каријере на државним универзитетима у Србији основани су у периоду од 2006. до 2007. године на иницијативу Фондације за образовање и културу престолонаследника Александра и уз подршку Универзитета у Нотингему. Центар за развој каријере Универзитета у Београду основан је крајем 2006. године, а већ током 2007. године основани су центри и при државним универзитетима у Крагујевцу, Новом Саду и у Нишу. Сви су основани Одлукама Савета матичних универзитета као организационе јединице у њиховом саставу. Сличност у њиховом раду свакако има основа у јединственој обуци за рад у центрима који су сви похађали у Великој Британији, али и у обуци коју је накнадно одржао Центар за развој каријере Универзитета у Београду након годину дана свог рада центрима Универзитета у Новом Саду, Крагујевцу и Нишу, а у складу са провереним искуствима које је имао у свом позиционирању на универзитету и унутар пословне заједнице, раду са студентима и послодавцима и развојем програма који су прилагођени српским студентима и дипломцима. Током 2011. и 2012. године основани су нови центри за развој каријере на државним универзитетима у Новом Пазару, Косовској Митровици и на приватном Универзитету Мегатренд. Нешто другачији развојни пут имали су центри основани при приватним универзитетима. Универзитет Сингидунум је основао Центар за развој каријере захваљујући успешној реализацији пројекта за развој конкурентности, који је финансијски помогао USAID.

У наставку следи табела са приказом постојећих служби или услуга које постоје при универзитетским центрима за развој каријере и саветовање студената као и кратак опис сваке од њих.

	УБГ ¹⁰	УНС ¹¹	УНИ ¹²	УКГ ¹³	УСГД ¹⁴
Каријерно информисање	✓	✓	✓	✓	✓
Каријерно саветовање	✓	✓	✓	✓	✓
Каријерно образовање	✓	✓	✓	✓	✓
Повезивање са пословним светом	✓	✓	✓	✓	✓

¹⁰ Центар за развој каријере и саветовање студената Универзитета у Београду

¹¹ Центар за развој каријере и саветовање студената Универзитета у Новом Саду

¹² Центар за развој каријере и саветовање студената Универзитета у Нишу

¹³ Центар за развој каријере и саветовање студената Универзитета у Крагујевцу

¹⁴ Центар за развој каријере студената Универзитета Сингидунум и Каријерни центар ФЕФА

Каријерно информисање

Каријерно информисање је скуп активности усмерених на пружање информација о каријерним могућностима, образовним институцијама и програмима – формалним и неформалним, образовним профилима, као и информација о тржишту рада, занимањима, могућностима и перспективама запошљавања и развоја каријере. Каријерно информисање је предуслов за адекватно доношење одлуке и избора правца образовања и избора занимања, тако да је његова функција између осталих превенција доношења одлуке засноване на недовољно испитаним расположивим приликама и могућностима.

Обавља се непосредно и посредно путем различитих медија - разговори, трибине, радионице, брошуре, приручници, интернет, презентације, средства јавног информисања, сајмови образовања, пракси, запошљавања.

Каријерно саветовање

Каријерно саветовање представља скуп активности чији је циљ да помогну појединцима да донесу одлуку о врсти посла којим желе да се баве, направе избор међу алтернативама, пронађу посао и буду успешни на радном месту, праве промене у каријери, наставе образовање или се определе за додатно учење и оспособљавање. Ефикасно каријерно саветовање је оно које је усмерено на лични развој појединца, које полази од појединца и његових потреба и могућности, подстичући га да истражује сопствене потенцијале, али и прилике за учење и/или запошљавање.

Каријерно саветовање је од својих почетака доживело бројне промене у теоријском и практичном приступу. Савремене промене у економији и на тржишту рада, утичу и на другачије схватање и доживљај каријере и успеха, па тако и функцију и природу каријерног саветовања. Каријерни саветник више није експерт или стручњак који има одговоре и нуди готова решења, већ се његова улога састоји се у томе да помогне појединцу да развије вештине и способности којима ће преузети одговорност за своје каријерне одлуке и постати свеснији алтернатива и ресурса које има на располагању на путу ка остварењу својих циљева и жеља.

Каријерно саветовање може да се спроводи кроз различите облике индивидуалног и групног рада, користећи бројне технике за психолошку процену и самопроцену појединца и његових потенцијала, осветљавање потреба и интересовања, олакшавање доношења одлука. Са друге стране, саветодавне интервенције у комбинацији са образовним, имају за циљ унапређивање практичних вештина потребних за активно и самостално тражење посла и/или прилика за образовање и усавршавање.

Каријерно образовање

Каријерно образовање се односи на активности које помажу младим људима да унапређују своја знања и вештине које су им потребне да праве професионалне изборе и промене, односно да разумеју сами себе и утицаје који се врше на њима, да истражују каријерне могућности, да знају да планирају и прихватају промене кроз живот. Каријерно образовање има циљ да оспособи појединца за преузимање одговорности за сопствену каријеру и професионални развој, олакшају појединцу укључивање у свет рада као и даље напредовање у каријери – вертикално и хоризонтално.

Савремено схватање каријерног образовања се заснива на новој парадигми управљања каријером. Према овој парадигми управљање каријером се не односи на проблем доношења једног, “правог” избора каријере, већ на “опремање” појединаца са вештинама које ће им омогућити континуирано прављење избора неопходних како би одговорили на константне и убрзане промене на тржишту рада, али и одржали баланс између пословних (радних) и других животних улога.

Каријерно образовање може да се спроводи кроз различите програме – предавања, курсеве, семинаре, тренинге, обуке итд. Оно је повезано са каријерним информисањем и саветовањем и чини њихов неодвојив део, тако да је често тешко направити јасну разлику међу њима и одредити где почиње једна, а завршава се друга активност.

Повезивање са пословним светом

Повезивање са пословним светом у себи обједињује елементе каријерног информисања, саветовања и едукације. Кроз низ различитих организационих форми и начина, повезивање са пословним светом значи омогућавање и стварање прилика за непосредне и посредне контакте студената са послодавцима, њихово међусобно приближавање и размену искуства од које имају користи и студенти/дипломци и послодавци. Користи за студенте се огледају у добијању информација и савета који могу да буду пресудни за даљи развој каријере. Са друге стране, користи за послодавце се виде у бољој информисаности о карактеристикама будућег кадра и сагледавању њихових компетенција које стичу током студирања.

Активности у оквиру повезивања са пословним светом обухватају организовање праксе, кратких и дужих посета компанијама, организовање формалних и неформалних састанака студената и представника пословног света, организовање образовних програма у оквиру којих се представници пословног света појављују у својству предавача итд.

Извори:

1. *Стратегија каријерног вођења и саветовања у републици Србији*, Министарство омладине и спорта Републике Србије, 2010.
2. Resolution of the Council and of the Representatives of the Governments of the Member States, meeting within the Council of 21 November 2008 on better integrating lifelong guidance into lifelong learning strategies, *Official Journal of the European Union*, retrieved on February 20, 2012 from: <http://eurlex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:C:2008:319:0004:0007:EN:PDF>
3. *Основни елементи каријерног саветовања*, Н. Е. Амундсон, Џ. Харис-Боулзби & С. Џ. Најлс, Београдска отворена школа, 2010.

**ПРИКАЗИ УНИВЕРЗИТЕТСКИХ ЦЕНТАРА И ЕСЕЈИ О ДОСАДАШЊЕМ РАДУ
УНИВЕРЗИТЕТСКИХ ЦЕНТАРА ЗА РАЗВОЈ КАРИЈЕРЕ**

УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ

Студентски трг 1
11000 Београд

Број студената на Универзитету: 89482
Број факултета у саставу Универзитета: 31 факултет

Универзитетски центар за развој каријере и саветовање студената Универзитета у Београду

Студентски трг 1, 11000 Београд
www.razvojkarijere.bg.ac.rs
011/ 3207 419
centar@razvojkarijere.bg.ac.rs

Центар помаже студентима Универзитета у Београду у развоју оних знања и вештина које ће им бити од значаја при запошљавању; помаже у стицању радног искуства током студирања и сазнања о свету пословања, те припрема студенате за успешни прелазак на следећи ниво развоја каријере након дипломирања.

Циљеви:

1. Обезбеђивање делотворног система подршке студентима и дипломцима у развоју знања и вештина које ће им бити од значаја при запошљавању или наставку образовања.
2. Повећање процента студената и дипломаца који су стекли релевантно радно искуство током студирања или убрзо након дипломирања.
3. Остваривање сарадње са свим факултетима Универзитета у Београду и јачање интегративне улоге Универзитета у Београду.
4. Промоција студената и дипломаца Универзитета у Београду као будућих стручњака у различитим областима рада и Универзитета у Београду као водеће институције за високо образовање у региону.

Број стално запослених / другачије ангажованих лица у Центру: 4 / 2
Просечни месечни број контаката / интеракција са клијентима/студентима
(лично, телефоном, електронски): 200-250

Постојеће службе / услуге у Центру:

- ✓ Каријерно информисање
- ✓ Каријерно саветовање
- ✓ Каријерно образовање
- ✓ Повезивање академске и пословне заједнице/ услуге за послодавце

Студентима су на располагању:

ИНФОРМАЦИЈЕ:

- ✓ Приступ информацијама о праксама и конкурсима за посао
- ✓ Информације о компанијама и послодавцима
- ✓ Информације и савети за самозапошљавање / предузетништво
- ✓ Информације о тржишту рада
- ✓ Информисање о томе где су се запослили некадашњи дипломци
- ✓ Приступ информацијама о наставку студија у земљи и иностранству
- ✓ Информације о стипендијама
- ✓ Информисање и вођење о проналажењу постдипломских студија
- ✓ Пријем огласа за посао на мејл
- ✓ Сусрети / разговори са студентима на факултетима
- ✓ Информативне брошуре, водичи, флајери за студенте

САВЕТОВАЊЕ:

- ✓ Заказивање каријерног саветовања /један на један
- ✓ Кратко саветовање на лицу места / отворена врата – дежурни саветник
- ✓ Каријерно саветовање и информисање уз коришћење рачунара у Центру
- ✓ Телефонско каријерно саветовање и информисање
- ✓ Каријерно саветовање и информисање путем имејла
- ✓ Проверавање, исправљање CV-ја
- ✓ Проверавање, исправљање мотивационих и пропратних писама, препорука
- ✓ Вођење при тражењу стипендије

ОБРАЗОВАЊЕ:

- ✓ Симулације интервјуа (са послодавцима и саветницима Центра)
- ✓ Радионице нпр. каријерно образовање, тражење посла итд.
- ✓ Софт скилс тренинзи
- ✓ Тренинзи за вештине управљања каријером и развој запошљивости
- ✓ Разговори / сусрети са послодавцима
- ✓ Упознавање различитих каријера, кроз панел дискусије, предавања и сл.
- ✓ Посете компанијама
  - Директоријуми послодаваца
  - Директоријуми образовних институција
  - База постдипломских курсева
  - Приступ интернету
  - Вебсајт
  - Библиотека
  - Презентације послодаваца
  - Сајмови
  - Упућивање на друге институције

Будућим студентима су на располагању:

- ✓ Каријерне информације и вођење везано за одабир студијског програма

- ✓ Јавне презентације студентима и родитељима о приликама за праксу и/или запошљавање

Дипломцима су на располагању:

- ✓ Приступ свим услугама за студенте одређено време после дипломирања

Послодавцима су на располагању:

ИНФОРМИСАЊЕ И ПРОМОЦИЈА:

- ✓ Обезбеђивање информација о компанијама за студенте
- ✓ Објављивање прилика за посао и других конкурса
- ✓ Промовисање оглашених радних места за стално или хонорарно
- ✓ Промовисање прилика за праксу
- ✓ Циљана дистрибуција огласа за посао
- ✓ Циљано промовисање догађаја на којима учествују послодавци
- ✓ Могућност одржавања презентација компанија за студенте
- ✓ Могућност учествовања на сајмовима на универзитету

ПОМОЋ И КОНСУЛТАЦИЈЕ:

- ✓ Посебан одељак на сајту посвећен послодавцима
- ✓ Доступност запослених у центрима за састанке са послодавцима
- ✓ Консултације о питањима запошљавања и ангажовања дипломаца
- ✓ Консултације и помоћ у организацији праксе
- ✓ Прикупљање пријава кандидата
- ✓ Предселекција кандидата
- ✓ Обезбеђивање простора за тестирање кандидата на универзитету
- ✓ Комуникација резултата селекције кандидатима
- ✓ Обуке за менторе
- ✓ Мониторинг и евалуација програма праксе

UNIVERZITET U BEOGRADU
CENTAR ZA RAZVOJ KARIJERE I SAVETOVANJE STUDENATA

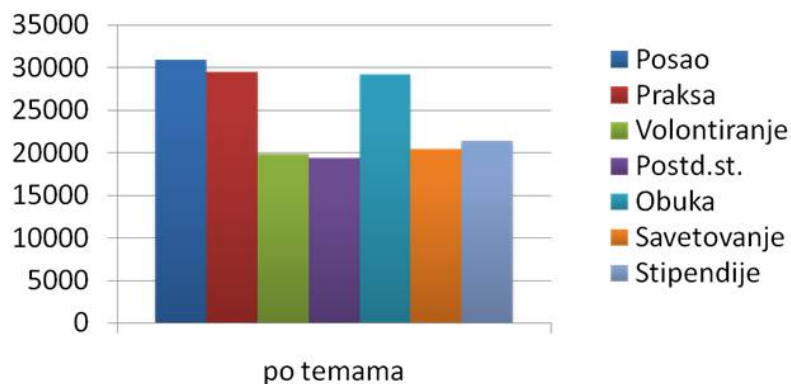
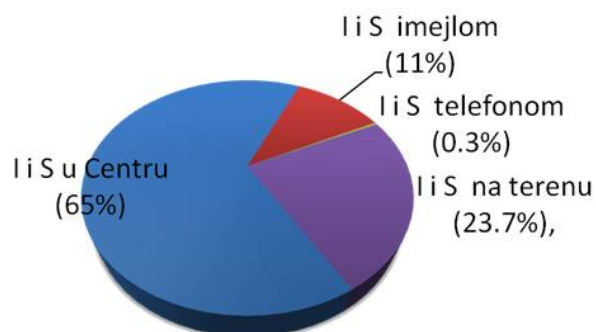
www.razvojkarijere.bg.ac.rs

Studentski trg 1, Beograd

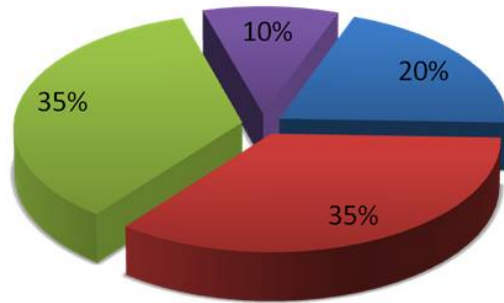
011 3207 419

centar@razvojkarijere.bg.ac.rs

Informisanje i savetovanje

Individualno savetovanje - teme

■ Nedostatak motivacije za učenjem (20%)

■ neodlučnost u vezi sa daljim karijernim koracima (35%)

■ načini traženja posla i prakse (35%)

■ studiranje u inostranstvu i traženje stipendije (10%)

Grupno savetovanje – teme:

- Pisanje radne biografije i motivacionog pisma (95%)

- Pisanje karijernog plana (5%)

KARIJERNO OBRAZOVANJE

- Predavanja i radionice
- Besplatne publikacije (edu brošure, priručnici, posteri)
- Biblioteka i skriptarnica
- On-lajn resursi na sajtu

Saradnja sa poslovnim svetom po oblastima poslovanja

- Industrija 5%
- Tehnologija 6.7%
- Inženjerstvo 6.7%
- Finansije bankarstvo i osiguranje 6.7%
- Kultura i obrazovanje 18.3%
- Usluge 15%
- Medicina 5%
- Javni sektor 20%

Saradnja sa poslovnim svetom – programi

- ЦЕНТАР У ЧИЈЕМ ЦЕНТРУ ЈЕ СТУДЕНТ - ЦЕНТАР ЗА РАЗВОЈ КАРИЈЕРЕ И САВЕТОВАЊЕ СТУДЕНАТА УНИВЕРЗИТЕТА У БЕОГРАДУ

Катарина Манојловић – Николић и
Марија М. Јовановић
Универзитет у Београду

Центар за развој каријере и саветовање студената Универзитета у Београду основан је као организациона јединица Универзитета у Београду, 5. децембра 2006. године, захваљујући иницијативи [Фондације Престолонаследника Александра за културу и образовање](#), и успешној сарадњи [Универзитета у Нотингему](#) са [Универзитетом у Београду](#). Центар за развој каријере и саветовање студената Универзитета у Београду је свечано отворен 12. децембра 2006. године и представља први Центар ове врсте на универзитетском нивоу у Србији.

Иницијални тим Центра прошао је у септембру 2006. године специјалну обуку у Центру за развој каријере при Универзитету у Нотингему после које је, усвајајући позитивну праксу ове службе која већ деценијама постоји на већини светских универзитета, интензивно радио на припремама за отварање, промовисање нових услуга за студенте и стицање партнера и сарадника. Организацијом обуке током 2007. године Центар је помогао иницијалним тимовима нових универзитетских центара за развој каријере који су основани и почели са радом на Универзитетима у Крагујевцу, Новом Саду и Нишу.

О резултатима центра после прве године рада говоре највише коментари објављени у првом портфолију успеха Центра из 2007. године¹⁵, овде преносимо неколико одабраних:

„У Европи и свету, универзитети који у свом саставу имају центре за развој каријере сматрају се значајним пословним партнерима. Изузетно ми је драго да је Универзитет у Београду захваљујући активностима Центра постао не само место где послодавци могу добити стручне и валидне информације о високообразованој радној снази, већ и актер промена у правцу повећања мобилности студената и запошљивости наших дипломаца.

Захваљујући ентузијазму, преданости и професионализму запослених у Центру, уз завидне резултате на плану информисања, саветовања и едукације студената, многи послодавци препознају Центар за развој каријере као незаобилазан субјект повезивања академске и пословне заједнице.

Неоспорна је чињеница да студенти имају потребу за делотворним системом подршке у развоју знања и вештина које ће им олакшати боље позиционирање на тржишту рада, као и промишљеније планирање и реализацију професионалних циљева. Доношење одлука у вези са образовањем, усавршавањем и запошљавањем умногоме је олакшано захваљујући бројним услугама које Центар осмишљава и успешно реализује. Не могу сакрити задовољство када говорим о повратним информацијама које стижу од наших студената и дипломаца. Управо њихови коментари сведоче о чињеници да је Центар, за само годину дана рада, постао незаобилазна станица на разним раскрсницама на које млади људи наилазе у реализацији својих образовних и професионалних циљева.

Надам се да ће и године пред нама поткрепити моје уверење да је први Центар за развој каријере на универзитетском нивоу у Србији, прави и правовремени одговор на захтеве савременог тржишта рада и један од најбољих путева за промовисање концепције доживотног учења.“

Ректор Универзитета у Београду
проф. др. Бранко Ковачевић

„Живимо у времену које је врло специфично и битно различито од претходних епоха. Ово време обележавају информационе технологије и велик проток информација. Зато „класична знања“

¹⁵ <http://www.razvojkarijere.bg.ac.rs/docs/Portfolio-uspeha-2007.pdf>

стечена на студијама на универзитету нису довољна да би се неко лако и брзо препознао по својим квалитетима. На стандардним курсевима нико или скоро нико од студената не сазна како треба написати ЦВ или како комуницирати са будућим послодавцем. У стицању ових вештина студентима је од драгоцене помоћи Центар за развој каријере у многим универзитетским центрима. Стога не чуди што је овакав Центар и на Универзитету у Београду брзо нашао своје место и улогу, због чега мислим да треба пружати подршку да се он и даље развија.“

Професор др Неда Бокан, професор за наставу
Универзитет у Београду

„Ја сам Ненад Совтић, студент Правног факултета у Београду и редован посетилац Центра. Као и већина студената, био сам у почетку скептичан по питању Центра и његове намене. Више пута сам пролазио поред врата Центра и исто толико пута читао шта на њима пише, али нисам улазио. Једног дана сам ушао да сазнам шта Центар у ствари ради.

Дочекала су ме ведра, насмејана и врло пријатна лица људи који ту раде. Љубазно су ми објаснили намену Центра, које се могућности пружају младим људима, образованим, будућим академским грађанима. Прва посета је у мени пробудила наду да ћу после завршетка факултета пронаћи посао који желим.

Центар прати школовање студената, саветује и усмерава ка достизању наших циљева. Омогућава сусрете са фирмама које траже школован, факултетски образован кадар. Центар је једна врста посредника између нас студената и за сада недодирљивих представника компанија које инвестирају у нашу земљу. Омогућава изградњу пословног односа већ током студија, онима који су за то заинтересовани, без обзира да ли постижу добре резултате током школовања.

О Центру мислим све најбоље и желим да само тако наставе! Вама, да покуцате на врата Центра и слободно уђете, нећете се покајати.“

Ненад Совтић
студент Правног факултета Универзитета у Београду

Кључна улога Центра је да помаже студентима Универзитета у Београду у развоју оних знања и вештина које ће им бити од значаја при запошљавању; да помогне у стицању радног искуства током студирања и сазнања о свету пословања, да припреми студенте за успешан прелазак на следећи ниво развоја каријере након дипломирања.

Корисници услуга Центра за развој каријере и саветовање студената су студенти и дипломци, као и послодавци, и према њима као главним циљним групама организован је и веб сајт Центра на адреси www.razvojkarijere.bg.ac.rs. Сајт комбинује приступ заснован на потребама и заснован на ресурсима, односно пружа могућност посетиоцима да се крећу путањом која води од циљне групе према расположивим услугама и информацијама, као и путањом која полази од ресурса и програма претпостављајући да посетилац већ зна шта му је потребно и може да одабере из понуђеног списка.

Студентима Центар помаже да добију увид у спектар расположивих каријерних опција, представља им могућности за успех у одређеној каријери, упознаје их са неопходним акцијама које морају предузети како би постигли зацртане каријерне циљеве и омогућава да стекну увид у вештине неопходне за ефикасан рад у друштву које се интензивно мења, да стекну сигурност и већу компетентност како би преузели проактивну улогу, показали иницијативу, научили да поставе циљеве и преузму одговорност за њихово спровођење. Студентима су на располагању информисање, саветовање, едукација и повезивање са пословним светом.

Информисање

Центар редовно информише студенте и дипломце о актуелним конкурсима, стипендијама, различитим тренинзима, о могућностима стицања радног искуства путем праксе, волонтирања, о слободним радним местима настојећи да им предочи конкретне каријерне опције које им стоје на располагању. Студенти су наведеним информацијама могли приступити: користећи ресурсе Центра -

лично, у разговору са запосленима и практикантима, у просторијама Центра, приступајући интернет сајту и фејсбук страници, читајући циљане имелове, телефоном, користећи скриптарницу и библиотеку, бесплатне брошуре и приручнике. Студенти који попуне кратак формулар за регистрацију у базу Центра у могућности су да на своју мејл адресу добијају информације које су филтриране у складу са њиховим интересовањима, годином студија и факултетом који студирају.

Саветовање

Индивидуално каријерно саветовање усмерено је на питања која се тичу личног каријерног развоја. То је процес пружања помоћи студентима и дипломцима у циљу њиховог оспособљавања за истраживање каријерних опција и доношење каријерних одлука којима ће увећати своје шансе везане за запошљивост и спремнији кренути у потрагу са послом. Осим тога, индивидуално саветовање усмерено је и на специфичне проблеме са којима се студенти срећу током студирања, као што су неефикасне методе учења, недостатак мотивације, трема приликом полагања испита итд... Од септембра месеца 2011. Универзитетски Центар за развој каријере и саветовање студената организује групна саветовања на теме које су студенти и дипломци препознали као најпотребније.

Студенти могу да затраже савет и имејлом и да у року од најдуже три дана добију исцрпан одговор од ангажованих у Центру, али и да приступе Виртуелном саветнику на сајту Центра и потраже додатне информације и савете везане за креативно тражење посла, доношење одлука, умрежавање итд.

Каријерно образовање

Кроз различите програме каријерног образовања, програма за поспешивање запошљивости и друге редовне едукативне програме Центар за развој каријере је ту да студенте и дипломце оспособи и благовремено припреми за тржиште рада, да унапреди њихове вештине и помогне им у стицању додатних знања која ће им бити од значаја при запошљавању и будућем раду.

Програми каријерног образовања Центра за развој каријере и саветовање студената:

- усмерени су на студенте/дипломце и њихове потребе,
- актуелни су и у складу са трендовима
- укључују представнике академске и пословне заједнице, као и друге професионалце

Каријерно образовање односи се на развој знања, вештина и понашања кроз различите програме, тренинге и обуке које имају циљ да оспособе студенте и дипломце да се успешно укључе у свет рада.

Студентима су на располагању и бројни ресурси Центра који укључују едукативне брошуре на различите теме, ПДФ-отеку на сајту Центра која садржи презентације са раније одржаних радионица и материјале за учеснике, инсерте корисних домаћих и страних приручника и чланака.

Послодавцима Центар нуди низ бесплатних услуга ради бржег и лакшег проналажења одговарајућег кадра за слободна радна места и стручну праксу, као и ради промоције политике запошљавања младих. Центар је активно сарађивао од свог оснивања до данас са преко 300 компанија и организација.

У склопу Центра оформљена је посебна служба која има за циљ делотворно повезивање пословног света са студентима Универзитета у Београду и академском заједницом уопште. Све услуге које Центар нуди послодавцима могу се погледати на интернет страници Центра где су разврстане у два пакета-почетни¹⁶ и напредни¹⁷ пакет услуга са идејом да сваки послодавац, према властитим потребама, моделује шта ће све та сарадња укључити.

¹⁶ <http://www.razvojkarijere.bg.ac.rs/index.php?websection=osnovnipaket>

¹⁷ <http://www.razvojkarijere.bg.ac.rs/index.php?websection=naprednipaket>

На питање зашто је Центар добар сарадник послодавцима нудимо следеће одговоре:

- Прецизност, ефикасност и љубазност су основни принципи нашег рада
- Негујемо индивидуални приступ, како са студентима и дипломцима, тако и са послодавцима
- Остварујемо сарадњу са свим факултетима Универзитета у Београду
- Сарађујемо са већином студентских организација у Београду
- Остварујемо лични контакт са студентима
- Располажемо разноврсним каналима комуникације
- Стално унапређујемо рад Центра и осмишљавамо нове услуге
- Настојимо да у потпуности изађемо у сусрет Вашим жељама и потребама
- Погледајте списак регистрованих послодаваца¹⁸
- ШТЕДИМО ВАШЕ ВРЕМЕ, ЕНЕРГИЈУ И НОВАЦ!¹⁹

Центар током целе године спроводи различите активности у циљу упознавања студената и будућих младих стручњака са функционисањем тржишта рада и савременим тенденцијама у пословном свету. Међу најинтересантнијим видовима директног повезивања студената са представницима пословног света од којих могу да сазнају како изгледа каријера у одређеној области издваја се **програм Панел дискусија и округлих столова „Завршавам факултет, шта даље?“** на ком некадашњи студенти Универзитета у Београду говоре и о својим првим искуствима после дипломирања и изазовима које су савладали и свакодневно савлађују у својој каријери. За пет година постојања, Центар је огласио велики број послова, организовао и промовисао бројне програме праксе и реализовао низ пројеката, програма и обука сам или у сарадњи са домаћим и иностраним партнерима са циљем бољег повезивања пословне и академске заједнице и повећања конкурентности студената и дипломаца Универзитета у Београду на тржишту рада. Представићемо овде кратко неке од наших програма и пројеката.

Програм «Каријера 3 у 1 – каријерно информисање, саветовање и едукација»²⁰ обухвата дводневне посете факултетима током којих студенти имају прилику да сазнају више о услугама које нуди Центар и и упишу се на инфо-листу Центра. Они који донесу свој CV могу да на лицу места добију корисне савете како да побољшају своје шансе код послодавца. Поред тога програм обухвата и организацију едукативне радионице или предавања на различите теме које се бирају у складу са интересовањима и потребама студената. У оквиру овог програма, који се реализује од 2010.године Центар је посетио шест факултета и постигао значајно повећање процента организованих личних саветовања у односу на електронско и телефонско, као и већи број регистрованих корисника.

У оквиру програма посета компанија «Сазнајте из прве руке»²¹, који се реализује од 2008.године у сарадњи са Америчком Привредном Комором у Србији, студенти су имали прилике да посете 17 компанија, као и да у директном контакту са топ менаџментом сазнају «из прве руке» како изгледа процес селекције кандидата, радни дан у компанији, постоји ли организован систем праксе, упознају се са процесима рада и добију низ савета везаних за развој каријере. До сада је преко 600 студената, учесника програма, имало прилику да у оквиру овог програма упозна преко 200 професионалаца из различитих области.

У сарадњи са студентима Центар за развој каријере и саветовање студената Универзитета у Београду је у периоду јул – новембар 2010. године реализовао промо кампању «**Каријерисање – изгради**

¹⁸ <http://www.razvojkarijere.bg.ac.rs/index.php?websection=saradnja>

¹⁹ <http://www.razvojkarijere.bg.ac.rs/imagesforsite/Benefits.jpg>

²⁰ <http://www.razvojkarijere.bg.ac.rs/index.php?websection=Karijera3u1>

²¹ <http://www.razvojkarijere.bg.ac.rs/index.php?websection=MtB1H>

каријеру у правом смеру». Кампања «Каријерисање» имала је за циљ да подстакне активизам младих, укључи их у активно грађење сопствене каријере, да упозна студенте са програмом и услугама ЦЗРК-а и упозна их са програмима помоћу којих могу побољшати своје шансе код будућих послодаваца, као и да креира бренд ЦЗРК намењен студентима, стекне публицитет првенствено код младих, а затим и код читаве београдске популације. Током кампање реализована су три догађаја: Каријеробус, Центровске кутије и Каријерно Таскање – Кафић Каријерисање²².

Пројекат «Мењажа – мењам трему за припрему»²³ је усмерен на обезбеђивање веће доступности и продубљене инфомисаности младих о каријери. Низом занимљивих едукативних материјала приближили смо каријерне опције и информације младима Београда и упутили их у захтеве савременог тржишта рада. У пројекту је учествовало 15 представника канцеларија за младе са општина града Београда, који су похађали тренинг за тренере, а након истих и наставили да едукују младе са својих општина. Као својеврстан наставак овог пројекта реализован је **«Каријерни триатлон – оснаживање младих кадрова кроз информисање, едукацију и повезивање са јавним сектором»²⁴**.

Програм «Кадар да будем кадар» представља серију тренинга које, као гостујући предавачи Центра за развој каријере и саветовање студената Универзитета у Београду, воде стручњаци из области људских ресурса из водећих компанија чланица Америчке привредне коморе у Србији, а с циљем унапређења вештина младих дипломаца и студената који желе да побољшају своје шансе на тржишту рада. Програм је започео у 2010. години и до сада је у њему учествовало 90 високо мотивисаних младих људи, студената и дипломаца Универзитета у Београду, који су по окончању програма добили јединствени сертификат о похађању тренинга.

Програм «Универзитетска радна пракса – БГПРАКСА» се реализује на основу Протокола о сарадњи у области организовања и реализовања праксе студената у јавним и јавним комуналним предузећима града Београда и Управи Града Београда који су 2010. потписали Ректор Универзитета у Београду и Градоначелник града Београда. У протекле два године у програму је учествовало 336 студената завршних година и апсолвентата који су имали прилику да обаве вишемесечну стручну праксу у неком од 20 градских предузећа и 12 организационих јединица Управе града Београда. Програм подразумева ангажовање ментора из предузећа и њихову подршку полазницима током радне праксе. На крају сваки полазник добија потврду о обављеној пракси и евентуалну препоруку или понуду за посао.

Током новембра месеца 2011.године по први пут је реализован **«Универзитетски сајам стипендија»²⁵**, настао са циљем да информише студенате о програмима стипендирања на домаћим и страним универзитетима, афирмише стипендије као извора финансирања и мотивише студенате да постижу боље академске резултате. Током девет сати трајања сајма кроз Ректорат је прошло више од две и по хиљаде посетилаца. Поводом сајма приређен је и приручник «Водич за студије у иностранству» и «Информатор о стипендијама»²⁶.

Један од најновијих програма **«ЛЕКЦИЈЕ ИЗ ПРАКСЕ»** замишљен је тако да уважи интересовања студената појединих факултета и њихове потребе које се тичу развоја каријере и омогући им да у непосредном контакту са различитим послодавцима добију важне савете и смернице које ће им олакшати процес запошљавања и увођење у свет рада. Сваког семестра Центар има у гостима једног послодавца са којим једном месечно реализује циклус радионица за студенте различитих групација.

²² <http://www.razvojkarijere.bg.ac.rs/index.php?websection=karijerisanje>

²³ <http://www.razvojkarijere.bg.ac.rs/index.php?websection=menjaza>

²⁴ <http://www.razvojkarijere.bg.ac.rs/index.php?websection=KarijerniTriatlon>

²⁵ <http://www.razvojkarijere.bg.ac.rs/?websection=sajam-stipendija>

²⁶ http://www.razvojkarijere.bg.ac.rs/docs/Informator_USS_final.pdf

Након пет година од оснивања Центар и даље са ентузијазмом и креативношћу развија нове програме, у свом центру увек има студента и представља место на ком млад човек може током студија да развија своје вештине и стекне нова искуства важна за будући напредак и грађење каријере.

УНИВЕРЗИТЕТ У НОВОМ САДУ

Трг Доситеја Обрадовића 5
21 000 Нови Сад

Број студената на Универзитету: 45000
Број факултета у саставу Универзитета: 14

Универзитетски центар за развој каријере и саветовање студената Универзитета у Новом Саду

Др Илије Ђуричића 3, Нови Сад
<http://www.razvojkarijere.uns.ac.rs/>

021 485 2041
ssonja@uns.ac.rs

Универзитетски центар је организациона јединица Универзитета у Новом Саду основана ради обезбеђивања делотворног система подршке студентима и дипломцима у развоју знања и вештина које ће им бити од значаја при запошљавању или даљем образовању и ради повезивање академске и пословне заједнице.

Делатности Универзитетског центра су:

- рад на развијању способности, знања и вештина студената које су кључне за запошљавање;
- пружање информација студентима о могућностима додатног образовања, стипендијама у земљи и иностранству и понудама за посао;
- повезивање студената са послодавцима путем организовања програма за стручну праксу и обуке у водећим компанијама и организацијама у земљи ради евентуалног запошљавања;
- организовање презентација компанија, њихове пословне етике и политике одабира кадрова;
- пружање саветодавних услуга студентима који имају дилеме приликом избора каријере или позиционирања на тржишту рада после дипломирања;
- остале услуге саветовања у погледу развоја каријере;
- координација рада центара за развој каријере на факултетима у саставу Универзитета;
- праћење остваривања стратешких циљева у области запошљавања, у сарадњи са Одбором за стратешки развој Савета Универзитета.

Број стално запослених / другачије ангажованих лица у Центру: 1 / 10-15 (практиканата)
Просечни месечни број контаката / интеракција са клијентима/студентима
(лично, телефоном, електронски): 0 - 50

Постојеће службе / услуге у Центру:

- ✓ Каријерно информисање
- ✓ Каријерно саветовање
- ✓ Каријерно образовање
- ✓ Повезивање академске и пословне заједнице/ услуге за послодавце

Студентима су на располагању:

ИНФОРМАЦИЈЕ:

- ✓ Приступ информацијама о праксама и конкурсима за посао
- ✓ Информације о компанијама и послодавцима
- ✓ Информације и савети за самозапошљавање / предузетништво
- ✓ Пријем огласа за посао на мејл
- ✓ Информативне брошуре, водичи, флајери за студенте

САВЕТОВАЊЕ:

- ✓ Психометријско тестирање
- ✓ Заказивање каријерног саветовања /један на један
- ✓ Кратко саветовање на лицу места / отворена врата – дежурни саветник
- ✓ Каријерно информисање и саветовање уз коришћење рачунара у Центру
- ✓ Каријерно саветовање и информисање путем имејла
- ✓ Проверавање, исправљање CV-ја
- ✓ Проверавање, исправљање мотивационих и пропратних писама, препорука ...

ОБРАЗОВАЊЕ:

- ✓ Радионице нпр. каријерно образовање, тражење посла итд.
- ✓ Софт скилс тренинзи
- ✓ Тренинзи за вештине управљања каријером и развој запошљивости
- ✓ Симулације интервјуа (са послодавцима и саветницима Центра)
- ✓ Разговори / сусрети са послодавцима

- Вебсајт
- Библиотека
- Директоријуми послодаваца

Дипломцима су на располагању:

- ✓ Информисање о пракси за дипломце
- ✓ Информисање о постдипломским студијама за дипломце
- ✓ Информисање о стипендијама за дипломце
- ✓ Алумни информације, контакти и помоћ

Послодавцима су на располагању:

ИНФОРМИСАЊЕ И ПРОМОЦИЈА:

- ✓ Обезбеђивање информација о компанијама за студенте
- ✓ Објављивање прилика за посао и других конкурса
- ✓ Промовисање оглашених радних места за стално или хонорарно
- ✓ Промовисање прилика за праксу
- ✓ Циљана дистрибуција огласа за посао
- ✓ Циљано промовисање догађаја на којима учествују послодавци
- ✓ Могућност одржавања презентација компанија за студенте

ПОМОЋ И КОНСУЛТАЦИЈЕ:

- ✓ Посебан одељак на сајту посвећен послодавцима
- ✓ Консултације о питањима запошљавања и ангажовања дипломаца
- ✓ Консултације и помоћ у организацији праксе
- ✓ Прикупљање пријава кандидата
- ✓ Предселекција кандидата
- ✓ Комуникација резултата селекције кандидатима
- ✓ Мониторинг и евалуација програма праксе

Centar za razvoj karijere i savetovanje studenata

Univerzitetski program radne prakse u Skupštini, Pokrajinskoj vladi, pokrajinskim organima uprave i fondovima, direkcijama i zavodima čiji je osnivač APV

- osmogodišnje trajanje Programa
- preko 250 učesnika praktikanata
- 30% nastavi sa zaposlenjem

Program 2010/11

- 68 studenata
- u 26 kancelarija

Univerzitetski program radne prakse u lokalnim samoupravama i JK preduzećima u APV 2010/11

- U saradnji sa Skupštinom APV
- donacijom Američke ambasade i OEBS-a
- 29 praktikanata
- u 18 opština

Univerzitetski program radne prakse u NIS-u

17 praktikanata

Program prakse u Fondu „Evropski poslovi“ APV

10 praktikanata

Program prakse u Kancelariji za međunarodnu saradnju, ACIMSI, Kancelariji za računovodstvene poslove i Centru za Razvoj karijere UNS

20 praktikanata

Projekat "Virtuelni razgovor za posao"

je softver čiji je primarni cilj omogućavanje što bolje pripreme mladih za aktivno traženje posla. Omogućavanjem vežbanja razgovora uz pomoć ovog softvera i uz stručne savete Centra za razvoj karijere mladi će imati bolje šanse da nađu posao koji odgovara njihovim afinitetima i uvide kako se teorija i praksa mogu i moraju nadopunjavati.

ПРЕГЛЕД ДОСАДАШЊИХ АКТИВНОСТИ И ПОСТИГНУЋА УНИВЕРЗИТЕТСКОГ ЦЕНТРА ЗА РАЗВОЈ КАРИЈЕРЕ И САВЕТОВАЊЕ СТУДЕНАТА УНИВЕРЗИТЕТА У НОВОМ САДУ

Соња Шовљански
Универзитет у Новом Саду

ОСНОВНЕ ИНФОРМАЦИЈЕ О ЦЕНТРУ

Ради обезбеђивања стручне универзитетске службе са делотворним системом подршке студентима и дипломцима у развоју знања и вештина од значаја при запошљавању и даљем образовању, и у циљу стратешког повезивања академске и пословне заједнице у Новом Саду, Војводини и Србији, Универзитет у Новом Саду је основао Центар за развој каријере и саветовање студената (у даљем тексту: Центар) у 2007. години. Званично је канцеларија отворена у октобру 2008. године.

Центар је основан да би допринео даљем позиционирању Универзитета у Новом Саду као модерног европског универзитета и његовој бржој и ефикаснијој интеграцији у Европски простор високог образовања. Делатност Центра треба да надомести дугогодишњи недостатак сарадње универзитета и привреде, поготово у процесу образовања и обуке студената. Као један од примера најбоље праксе и доказано ефикасан систем решавања затеченог стања наметнуло се оснивање Центра за развој каријере и саветовање студената, који постоји на већини модерних европских универзитета.

Центар за развој каријере и саветовање студената има за циљ да студенте припреми за излазак на тржиште рада након дипломирања, да их повеже са послодавцима и да им пружи подршку у стицању оних знања и вештина које су потребне у модерном пословном свету.

Услуге које Универзитетски центар за развој каријере и саветовање студената нуди студентима и дипломцима су:

- помоћ при састављању биографија (ЦВ), пропратних писама, пријава за посао;
- радионице, тренинзи и семинари лаких вештина и за развој каријере;
- информације о слободним радним местима, праксама, волонтирању и стипендијама;
- презентације компанија и сусрети са послодавцима;
- брошуре са саветима при запошљавању и развоју каријере;
- корисна литература у Централној библиотеци Универзитета;
- рачунари за студенте са сталном интернет везом;
- могућност прављења свог профила и остављања биографије на сајту Центра.

Ради остваривања што боље сарадње компанија и предузећа и повезивања са студентима и дипломцима, Центар послодавцима пружа услуге:

- презентације компаније
- радионице и предавања
- програми пракси и волонтирања
- оглашавање слободних радних места

Корисници Центра:

- сви студенти Универзитета у Новом Саду, као и они који су дипломирали на неком од факултета у протекле три године;
- послодавци;
- запослени на факултетима у саставу Универзитета.

Све услуге центра су бесплатне за регистроване студенте и послодавце. Студенти и дипломци Универзитета у Новом Саду могу се региструју преко њеб портала њњњ.развијкаријере.унс.ац.рс и потом да користе све услуге Универзитетског центра.

Према Правилнику о оснивању Центра, о функционисању Универзитетског центра стара се Савет Универзитетског центра кога чине два представника Универзитета које именује Сенат и један представник Управног одбора Фондације Престолонаследника Александра за културу и образовање. Савет је основан званично током 2010. године.

ИСТРАЖИВАЊЕ **ОДНОС СТУДЕНАТА ПРЕМА ФОРМИРАЊУ ЦЕНТРА ЗА РАЗВОЈ КАРИЈЕРЕ И** **САВЕТОВАЊЕ НА УНИВЕРЗИТЕТУ У НОВОМ САДУ**

Основни проблем истраживања се односио пре свега на питање како студенти виде иницијативу за формирање Центра за развој каријере на Универзитету у Новом Саду. Конкретније, које од услуга које Центар планира да пружи или их пружа студенти процењују као више потребне. Просечна оцена свих ајтема заједно је 3,802 што показује висок позитиван однос студената према услугама каријерног вођења. Овај налаз је у складу са истраживањем Центра за развој каријере Универзитета у Београду где је за исти однос просечна оцена свих услуга Центра од стране студената 4. Центри за развој каријере су једне од првих и још увек ретких станица где студенти и млади дипломци могу да добију услугу каријерног вођења у Србији. С обзиром на то и на економску ситуацију где је запошљивост младих веома ниска и отежана ови налази да је њима изузетно потребна помоћ и подршка при налажењу запослења и грађењу каријере нису неочекивани.

Испитаници као најпотребније услуге наводе оне које су директно везане за могућност скорашњег запослења: Информације о релевантним пословима (4,20), Информације о стручним праксама (4,03), Обезбеђивање стручних пракси (3,91) и Обезбеђивање запослења (3,97). Ови налази су такође у складу са потребама студената Универзитета у Београду где исте услуге оцењују као најпотребније. На тај начин се може препоставити да они који су у потрази за каријерним вођењем највећи проблем или потребу виде у обезбеђивању запослења.

Следећа у висини оцене потреба је оцењена услуга информисања о могућностима додатног усавршавања (4,13) Из овог налаза би се могло предпоставити да млади високо образовани људи имају високо изражену потребу за даљим усавршавањем а где брига око обезбеђивања запослења остаје пре ове и осталих потреба у каријери.

То се може закључити и према следеће нешто ниже али и даље високо оцењеним услугама: Информације о стипендијама (3,96), Информације о стручним предавањима (3,84), Припреме за интервју за посао (3,81), Креирање базе података са релевантним подацима о студенту и стављање на увид послодавцима (3,91), Презентације компанија, њихове пословне етике и политике одабира кадрова (3,84), Саветовање у каријери (3,85) и Информације о стању запослености стручних професија (3,71). Дакле, каријерни услуге које су најдиректније повезане са спајањем са пословном заједницом односно са стручним даљим усавршавањем високо образованих младих људи су препознате као њима најпотребније.

Најниже али и даље оцењене као значајне су услуге: Брошуре са корисним саветима у развоју каријери (3,46), Помоћ при састављању ЦВ – ија (3,63), Литература у области развоја каријере и лаких вестина (3,48), Професионална оријентација (3,56), Остале радионице лаких вештина и Радионице активног тражења посла (3,65), База информација о профилима професија (3,62), Информације о стању запослености стручних професија (3,71) и Награде студентима са највишим просеком оцена (3,62). Чини се да је најмање изражена потреба за лаким вештинама у каријери,

информисање о профилима и стању професија као и наградама за постигнут успех током студирања. Слични налази су пронађени и код београдских студената.

Испитаници су били питани и чему, по њиховом мишљењу, може Центар највише да допринесе где је највећи број (78%) испитаника одговорило бољој информисаности студената а само 18 % њих бржем и лакшем запослењу и 4% осталим стварима у каријери. 61% од оних који су користили услуге Центра је користило управо услугу информисања наспрам услуге едукације и саветовања. Слични налази су пронађени и код београдских студената где је 58% испитаника одговорило да Центар може да допринесе бољој информисаности студената, 26% већој квалификацији и 16% бржем запослењу. 40% београдских испитаника је користило услугу информисања наспрам осталих услуга а 45% је на питање да ли Центар може да допринесе бржем и боље запослењу одговорило са да.

Према томе се може закључити да студенти и млади дипломци имају позитиван став према услугама Центра а највећи допринос виде у бољој каријерној информисаности.

Даљи налази показују да не постоји структурна разлика у исказаним ставовима према услугама с обзиром на врсту факултета који студенти похађају и према полу док разлика постоји с обзиром на искуство у услугама. Резултати показују и да испитаници који су користили услуге Центра позитивније оцењују потребу за услугама - Брошуре са корисним саветима у развоју каријере и Остале радионице лаких вештина и развоја каријере (вештине презентације, организационе вештине...), а они који нису користили услуге Центра позитивније оцењују услугу - Обезбеђивања запослења

ПРИКАЗ РЕАЛИЗОВАНИХ АКТИВНОСТИ У ОКВИРУ ЦЕНТРА

УСЛУГЕ ЗА СТУДЕНТЕ И ДИПЛОМЦЕ

УНИВЕРЗИТЕТСКИ ПРОГРАМИ РАДНЕ ПРАКСЕ

- Универзитетски програм радне праксе у Скупштини, Покрајинској влади, покрајинским органима управе и фондовима, дирекцијама и заводима чији је оснивач Аутономна Покрајина Војводина, 2008 – 2011. година (укупно 192 студента практиканта у преко 30 канцеларија а 30% њих је наставило запослењем у тим канцеларијама)
- Универзитетски програм радне праксе у локалним самоуправама у АП Војводини у 2010/11 години (28 студента практиканта у 17 општина)
- Програм радне праксе студената Универзитета у Новом Саду у Фонду „Европски послови“ Аутономне Покрајине Војводине у 2011. години (10 студената практиканта)
- Програм летње радне праксе студената у Нафтној индустрији Србије у 2011 години (17 студената практиканта)
- Програм радне праксе студената Универзитетском центру за развој каријере 2009 до 2011 година (45 студента практиканта)

НАГРАДЕ СТУДЕНТИМА ОСНОВНИХ АКАДЕМСКИХ СТУДИЈА, ИНТЕГРИСАНИХ ОСНОВНИХ АКАДЕМСКИХ И ДИПЛОМСКИХ АКАДЕМСКИХ СТУДИЈА-МАСТЕР И

СТУДЕНТИМА ОСНОВНИХ СТУДИЈА ПО РАНИЈЕМ СИСТЕМУ ВИСОКОГ ОБРАЗОВАЊА НА ФАКУЛТЕТИМА У САСТАВУ УНИВЕРЗИТЕТА У НОВОМ САДУ

Универзитет сваке године додељује студентима награде за постигнут успех у студирању, стручном и научном раду, уметности и спорту где је преко 1100 студената награђено у виду диплома или новчане награде за 2009/10 годину.

РАДИОНИЦЕ, ТРЕНИНЗИ И СЕМИНАРИ ЛАКИХ ВЕШТИНА И ЗА РАЗВОЈ КАРИЈЕРЕ РАДИОНИЦЕ И ПРЕДАВАЊА ЗА СТУДЕНТЕ

У Центру се организују разна предавања и радионице за развој вештина неопходних за лакше запослење. Нека од њих током 2011 године су била: Презентација Унисус компаније, Еуробанк Школарица за најбоље студенте, Презентација програма волонтирања у иностранству, Инфостуд - сапутник ка успешној каријери, Како направити успешну каријеру у Делта Генерали осигурању и сличне. Неке од радионица које су држали практиканти током 2011. године су:

1. ПРОФЕСИОНАЛНА ОРЈЕНТАЦИЈА
2. ПОСЛОВНИ БОНТОН
3. АСЕРТИВНОСТ - Како критика може да буде добра ствар?
4. КРЕАТИВНО ДОНОШЕЊЕ ОДЛУКА
5. ВИРТУЕЛНИ ИНТЕРВЈУ
6. ВЕШТИНЕ САМОПРЕДСТАВЉАЊА

Просечна оцена радионица, предавања и презентација за које су рађене евалуације је 4, 54.

ИНДИВИДУАЛНО КАРИЈЕРНО САВЕТАВАЊЕ

Тим Центра за развој каријере и саветовање студената организује индивидуално каријерно саветавање које ће трајати до краја јуна 2012. године.

Каријерно саветовање је процес који омогућује појединцу да препозна и искористи своје ресурсе да би донео правилну одлуку у вези са каријером, као и да успешно разреши проблеме који му стоје на путу реализације професионалних циљева. То је недирективан приступ у саветовању – не одређује саветник шта студент треба да уради већ помаже студенту да одлуке које доноси буду засноване на доброј обавештености, увиду у властите потенцијале и промишљању свих расположивих опција. То значи да студенти могу кроз сарадњу са својим саветником да:

- прођу кроз тест професионалних опредељења (ТПО) и добијете одговарајућу интерпретацију резултата,
- обаве консултације и добијете повратне информације на ваш написан ЦВ и мотивационо писмо,
- припреме се што боље за будући пословни интервју (ако пожелите и помоћу софтвера који симулира разговор између кандидата и послодавца),
- реше нека додатна питања у којима би саветник могао да вам помогне (доношење битних одлука, освешћивање сопствених вредности, способности и потенцијала у циљу што бољег самопромовисања, освешћивање и евентуалних недостатака како би се исти превазишли и побољшале могућности за будуће запослење, и сл.).

РЕГИСТРОВАЊЕ И ИНФОРМИСАЊЕ

Центру је до краја 2011. године регистровано преко 1300 корисника, студената како основних тако и последипломских студија и младих дипломаца Универзитета у Новом Саду. Центар редовно обавештава студенте о слободним радним местима, стручним праксама, стипендијама, конкурсима, семинарима и курсевима преко мејлинг листе, друштвених мрежа (Фејсбука, Твитера, итд.), сајта Центра, огласних табли на факултетима и путем медија. Током 2011. године прослеђено је преко 50 обавештења овог типа.

Центар редовно обавља презентацију услуга студентима на следећим сајмовима: КОНТЕХ - Сајам пословних могућности, Сајам образовања „Путокази“, Сајам образовања ЕДУ- фаир, „Career Days“, као и сајам запошљавања Националне службе за запошљавање.

ФОНД КЊИГА ЗА РАЗВОЈ КАРИЈЕРЕ – Део збирке Централне библиотеке УНС-а се делом налазе у просторијама Центра а укупно их је 157. Могуће их је претразити помоћу кључних речи "Развој каријере" кроз онлајн каталог на сајту Библиотеке.

ПРОЈЕКАТ “ВИРТУЕЛНИ РАЗГОВОР ЗА ПОСАО” намењен вежбању дипломцима у потрази за послом а олакшавајући им припрему кроз симулацију разговора за посао.

УНИВЕРЗИТЕТ У НИШУ

Универзитетски трг 2
18 000 Ниш

Број студената на Универзитету: 28660
Број факултета у саставу Универзитета: 13

Центар за развој каријере и саветовање студената

Универзитета у Нишу

Универзитетски трг 2, Ниш

<http://www.karijera.ni.ac.rs/>

018 257 526

karijera@junis.ni.ac.rs

Универзитетски центар:

1. прати и анализира упис студената и ефикасност студирања;
2. идентификује проблеме у реализацији наставе и о томе доставља извештаје савету Центра;
3. припрема нацрт конкурса за упис студената у прву годину студија и благовремено га доставља надлежним органима;
4. стара се о благовременом објављивању конкурса за упис студената;
5. припрема информативне публикације, интернет презентације и друге видове упознавања потенцијалних студената са могућностима студирања на Универзитету;
6. остварује контакте са надлежним службама за запошљавање, прикупља и објављује информације о могућностима запошљавања студената;
7. сачињава јединствену базу података о дипломираним студентима Универзитета, који раде у земљи или у иностранству;
8. прикупља и објављује информације о могућностима стипендирања и кредитирања студената;
9. организује сусрете потенцијалних послодаваца са студентима;

Центар за развој каријере студената у Нишу пружа бесплатне услуге студентима, стављајући акценат на реализацији стручних пракси, развијање важних способности као што су писање радних биографија, тражење посла и припрема студената за интервју са потенцијалним послодавцима. Центар подржава активности које имају за циљ унапређење веза између академских заједница довођење истакнутих међународних стручњака због размене искустава и знања стварање мрежа студената, професора, потенцијалних послодаваца и осталих субјеката који могу да допринесу развијању индивидуалних знања и вештина.

Број стално запослених / другачије ангажованих лица у Центру: 1 / 2
Просечни месечни број контаката / интеракција са клијентима/студентима
(лично, телефоном, електронски): 50-100

Постојеће службе / услуге у Центру:

- ✓ Каријерно информисање
- ✓ Каријерно саветовање
- ✓ Каријерно образовање
- ✓ Повезивање академске и пословне заједнице/ услуге за послодавце

Студентима су на располагању:

ИНФОРМАЦИЈЕ:

- ✓ Приступ информацијама о праксама и конкурсима за посао
- ✓ Информације о компанијама и послодавцима
- ✓ Информације и савети за samozapošljavanje / предузетништво
- ✓ Информације о тржишту рада
- ✓ Информисање о томе где су се запослили некадашњи дипломци
- ✓ Приступ информацијама о наставку студија у земљи и иностранству
- ✓ Информације о стипендијама
- ✓ Информисање и вођење о проналажењу постдипломских студија
- ✓ Пријем огласа за посао на мејл
- ✓ Информативне брошуре, водичи, флајери за студенте
- ✓ Сусрети / разговори са студентима на факултетима

САВЕТОВАЊЕ:

- ✓ Заказивање каријерног саветовања /један на један
- ✓ Кратко саветовање на лицу места / отворена врата – дежурни саветник
- ✓ Каријерно саветовање и информисање уз коришћење рачунара у Центру
- ✓ Каријерно саветовање и информисање путем имејла
- ✓ Проверавање, исправљање CV-ја
- ✓ Проверавање, исправљање мотивационих и пропратних писама, препорука...
- ✓ Вођење при тражењу стипендије

ОБРАЗОВАЊЕ:

- ✓ Радионице нпр. каријерно образовање, тражење посла итд.
- ✓ Софт скилс тренинзи
- ✓ Тренинзи за вештине управљања каријером и развој запошљивости
- ✓ Разговори / сусрети са послодавцима
- ✓ Упознавање различитих каријера, кроз панел дискусије, предавања и сл.
- ✓ Посете компанијама
  - Библиотека
  - База постдипломских курсева
  - Директоријуми образовних институција
  - Директоријуми послодаваца
  - Приступ интернету
  - Вебсајт
  - Презентације послодаваца
  - Сајмови
  - Упућивање на друге институције

Будућим студентима су на располагању:

- ✓ Каријерне информације и вођење везано за одабир студијског програма

Дипломцима је на располагању:

- ✓ Приступ свим услугама за студенте одређено време после дипломирања

Услуге за послодавце:

ИНФОРМИСАЊЕ И ПРОМОЦИЈА:

- ✓ Обезбеђивање информација о компанијама за студенте
- ✓ Објављивање прилика за посао и других конкурса
- ✓ Промовисање оглашених радних места за стално или хонорарно
- ✓ Промовисање прилика за праксу
- ✓ Циљана дистрибуција огласа за посао
- ✓ Циљано промовисање догађаја на којима учествују послодавци
- ✓ Могућност одржавања презентација компанија за студенте
- ✓ Могућност учествовања на сајмовима на универзитету

ПОМОЋ И КОНСУЛТАЦИЈЕ:

- ✓ Посебан одељак на сајту посвећен послодавцима
- ✓ Консултације о питањима запошљавања и ангажовања дипломаца
- ✓ Консултације и помоћ у организацији праксе
- ✓ Прикупљање пријава кандидата
- ✓ Предселекција кандидата
- ✓ Комуникација резултата селекције кандидатима
- ✓ Обезбеђивање простора за интервјуисање студената на универзитету
- ✓ Обезбеђивање простора за тестирање кандидата на универзитету
- ✓ Доступност запослених у центрима за састанке са послодавцима

Центар за развој каријере Универзитета у Нишу

УНИВЕРЗИТЕТ У НИШУ

Центар за развој каријере и саветовање студената

Центар за развој каријере Универзитета у Нишу

- **Центар за развој каријере**
- Центар за развој каријере је организациона јединица Универзитета у Нишу основана са циљем да подржи студенте свих нивоа у развоју вештина и способности које су од кључног значаја за њихово запошљавање, као и да пружи информације о образовању и могућностима стипендирања, у земљи и иностранству. Центар је отворен у јуну 2008, уз помоћ Фондације Престолонаследника Александра за образовање и Универзитета у Нотингему. Једна од кључних улога Центра је повезивање академске и пословне заједнице и пружање информација и услуга и развијање капацитета мултисекторске сарадње.
- Центар није директно укључен у запошљавање студената и дипломаца, али пружа релевантне информације о добијању посла, повезује студенте са послодавцима помоћу праксе и организовање волонтерског рада и организовањем обука и семинара

ЦЕНТАР ЗА РАЗВОЈ КАРИЈЕРЕ СТУДЕНАТА УНИВЕРЗИТЕТА У НИШУ

Боривоје Балтезаревих,
Универзитет у Нишу

Центар за развој каријере је организациона јединица Универзитета у Нишу основана са циљем да подржи студенте свих нивоа у развоју вештина и способности које су од кључног значаја за њихово запошљавање, као и да пружи информације о образовању и могућностима стипендирања, у земљи и иностранству. Центар је отворен у јуну 2008, уз помоћ Фондације Престолонаследника Александра за образовање и Универзитета у Нотингему. Једна од кључних улога Центра је повезивање академске и пословне заједнице и пружање информација и услуга и развијање капацитета мултисекторске сарадње.

Центар није директно укључен у запошљавање студената и дипломаца, али пружа релевантне информације о добијању посла, повезује студенте са послодавцима помоћу праксе и организовање волонтерског рада и организовањем обука и семинара.

Активности:

Центар прати и анализира упис студената и ефикасност студирања, припрема информативне публикације, интернет презентације и друге видове упознавања потенцијалних студената са могућностима студирања, успоставља контакте са релевантним службама за запошљавање, прикупља информације о могућностима запошљавања студената, ствара јединствену базу података бивших студената Универзитета запослених у земљи или иностранству, организује састанке студената и потенцијалних послодаваца. За рад и функционисање центра задужени су управник и савет центра. WEB портал Центра је: www.karijera.ni.ac.rs.

Центар за развој каријере у 2009/2010 дао је подршку у следећим аспектима:

- Помоћ у припреми CV-ја, мотивационих писмама, пријава на конкурсе.
- Саветовање и припрема студената за интервјуа за посао.
- Пружање информација о праксама, волонтирању и стипендијама.
- Организација радионица, тренинга и семинара.
- Организација презентација предузећа и састанака са послодавцима.
- Штампање брошура са саветима за запошљавање и развој каријере.
- Обезбеђивање стручне литературе.
- Приступ рачунарима и интернету за студенте

У протеклом периоду, Центар за развој каријере Универзитета у Нишу остварио је успешну сарадњу са различитим институцијама и организацијама у различитим областима деловања. Неке од њих су:

- Фондација за образовање Престолонаследника Александра II
- "USA Summer Work and Travel"
- Министарство омладине и спорта Републике Србије
- Национална служба за запошљавање Републике Србије
- Федерално Министарство рада и социјалне политике Републике Немачке
- "Community Connections" World Learning Center Programme
- Министарство просвете и науке Републике Србије
- World Trade Center in Baltimore, USA - USAID
- Coca-Cola Hellenic

- Амбасада Републике Аустрије
- Walton International UK

Изградња капацитета

Узимајући у обзир да Центар нема довољно особља, у поређењу са другим националним каријерним центрима, и са строго ограниченим апсорпционим капацитетима да одговори на растуће захтеве и пружа ефикасну и професионалну услугу, потребно је да буде у стању да повећа своје активности у сваком одговарајућем сектору, унапреди стручност својих запослених кроз различите циљане тренинге и интегрисање модела добре праксе са европских универзитета.

Унапређење поменутих аспеката Центра ће олакшати организацију и шире спровођење програма обуке и радионица за наше студенте, послодавце и предузећа.

СТРАТЕГИЈА

Стратегија развоја Центра за развој каријере Универзитета у Нишу

Генерална стратегија развоја Центра за развој каријере Универзитета у Нишу састоји се у изградњи капацитета функционалног диференцирања следећих сектора:

- Сектора за рад са студентима
- Сектора за сарадњу са пословном заједницом и привредним субјектима
- Сектора за опште функционисање Центра у погледу унапређења административно-логистичких активности, сарадње Центра са медијима и обезбеђивања средстава за његов развој и даљи рад.

Креирање мултисекторске платформе у Центру за развој каријере Универзитета у Нишу за повезивање академске и пословне заједнице омогућиће унапређење запошљавања корисника услуга Центра у развијању практичних вештина и стицању професионалног искуства и других компетенција. Друга кључна активност усмерена је ка подизању свести и ширењу информација о могућностима запошљавања и даљег образовања студената преко мастер, специјалистичких и докторских студија, добијања стипендија и обављања приправничког стажа.

Основни циљ Центра је да се:

Креира мулти-секторска платформа за повезивање академске и пословне заједнице и омогући унапређење запошљавања студената системски и на одржив начин.

Један од модалитета ове стратегије је оријентација ка студентима, кроз пружање подршке студентима и дипломцима у развијању практичних вештина базу и генерисање професионално искуство, као и други додати конкурентске имовине. Друга кључна активност подупире запошљивости капацитета студентске популације је усмерена на подизање свести и ширење информација о раду и могућностима даљег образовања (пост-дипломске студије, стипендије, приправници, стипендије ...)

Центар такође тежи да уведе сарадњу између студената и послодаваца у циљу премошћавања јаза приликом запошљавања, као и да помогне послодавцима да идентификују и боље одреде своје потребе у смислу захтева будућих запослених, њиховог образовања и одређене еспертизе. Постоји опсег услуга усмерених ка послодавцима, да би сарадња била успешна и дугорочна.

Путем сајта Центар редовно информисе студенте о доступним програмима стажирања и волонтирања, стипендијама, отвореним позивима, као и стручним и студентским семинарима и конференцијама, курсевима, предавањима и радионицама.

Циљ Центра је да се обогати садржај на сајту са деловима као што су:

база података о клијентима (студенти и послодавци)
видео биографије
база података о професионалном развоју
виртуелни помоћни модул (пружа практичне информације, FAQs, know how, интервју за посао, савете, итд)
медији
библиотека
алумни база података
форум
платформа за интеграцију са друштвеним мрежама (FB, Twitter, итд)

Платформа за реализацију каријерног вођења и саветовања, стога, треба да се усмери на активности које код појединца развијају неопходне способности да пронађе, сачува и промени посао или да се samozапосли. Те вештине омогућавају да радна снага на тржишту рада буде мобилна и прилагодљива променама.

Међутим, реконструкција и трансформација укупног образовног система представља једну од најбитнијих претпоставки успешног укључивања младих генерација у привредне токове. Прва промена у том правцу састојала би се у враћању праксе у школе и увођењу предмета који ће се односити на каријерно вођење.

Што се послодаваца тиче, они би, такође, требало да осмишљено и плански воде каријеру својих запослених како би олакшали њихово напредовање, дугорочно их задржали у фирми, омогућили лакши прелазак са једног на друго радно место унутар фирме или лакше проналажење новог запослења ако је фирма у ситуацији да мора да прогласи одређени број запослених технолошким вишком.

Каријерно вођење и саветовање запослених и улагање у њихов развој у складу с тим је начин да послодавац задржи, посебно талентоване, запослене. Поред тога, с обзиром на глобализацију тржишта, борба за таленте постаје све жешћа па је препорука свим послодавцима да, између осталог, успоставе и везу са школама за професионалну обуку и каријерним центрима уколико до сада то већ нису учинили.

Вођење каријере јесте важно за појединце, али је исто тако важно за постизање циљева политике ЕУ у Србији, у погледу повећања ефикасности система образовања и обука, у функцији обезбеђивања социјалне кохезије и високог квалитета људског капитала, односно боље понуде ефикасније, прилагодљиве и мобилне радне снаге.

УНИВЕРЗИТЕТ У КРАГУЈЕВЦУ

Јована Цвијића бб
34 000 Крагујевац

Број студената на Универзитету: 17000
Број факултета у саставу Универзитета: 12

Универзитетски центар за развој каријере и саветовање студената

Универзитета у Крагујевцу
Јована Цвијића бб, Крагујевац
www.razvojkarijere.kg.ac.rs
034 300 425
razvojkarijere@kg.ac.rs

Делатности Центра:

- рад на развијању способности, знања и вештина студената које су кључне за запошљавање;
- пружање информација студентима о могућностима додатног образовања, стипендијама у земљи и у иностранству и понудама за посао
- повезивање студената са послодавцима путем организовања програма за стручну праксу и обуке у водећим компанијама и организацијама у земљи, ради евентуалног запошљавања
- организовање презентација компанија, њихове пословне етике и политике приликом одабира кадрова
- пружање саветодавних услуга студентима који имају дилеме приликом избора каријере или позиционирања на тржишту рада после дипломирања
- остале активности саветовања студената у погледу развоја каријере

Број стално запослених / другачије ангажованих лица у Центру: 0/2
Просечни месечни број контаката / интеракција са клијентима/студентима
(лично, телефоном, електронски): 50-100

Постојеће службе / услуге у Центру:

- ✓ Каријерно информисање
- ✓ Каријерно саветовање
- ✓ Каријерно образовање
- ✓ Повезивање академске и пословне заједнице/ услуге за послодавце

Студентима су на располагању:

ИНФОРМАЦИЈЕ:

- ✓ Приступ информацијама о праксама и конкурсима за посао
- ✓ Информације о компанијама и послодавцима
- ✓ Информисање и вођење о проналажењу постдипломских студија
- ✓ Информације о стипендијама
- ✓ Приступ информацијама о наставку студија у земљи и иностранству
- ✓ Симулације интервјуа (са послодавцима и саветницима Центра)
- ✓ Пријем огласа за посао на мејл
- ✓ Информативне брошуре, водичи, флајери за студенте

САВЕТОВАЊЕ:

- ✓ Заказивање каријерног саветовања /један на један
- ✓ Кратко саветовање на лицу места / отворена врата – дежурни саветник
- ✓ Каријерно саветовање и информисање уз коришћење рачунара у Центру
- ✓ Телефонско каријерно саветовање и информисање
- ✓ Каријерно саветовање и информисање путем имејла
- ✓ Проверавање, исправљање CV-ја
- ✓ Проверавање, исправљање мотивационих и пропратних писама, препорука
- ✓ Вођење при тражењу стипендије

ОБРАЗОВАЊЕ:

- ✓ Радионице нпр. каријерно образовање, тражење посла итд.
- ✓ Сусрети / разговори са студентима на факултетима
- ✓ Разговори / сусрети са послодавцима
- ✓ Тренинзи за вештине управљања каријером и развој запошљивости
  - Библиотека
  - База постдипломских курсева
  - Директоријуми послодаваца
  - Приступ интернету
  - Вебсајт
  - Презентације послодаваца
  - Сајмови
  - Упућивање на друге институције

Будућим студентима су на располагању:

- ✓ Каријерне информације и вођење везано за одабир студијског програма

Дипломцима је на располагању:

- ✓ Приступ свим услугама за студенте одређено време после дипломирања

Послодавцима су на располагању:

ИНФОРМИСАЊЕ И ПРОМОЦИЈА:

- ✓ Обезбеђивање информација о компанијама за студенте
- ✓ Објављивање прилика за посао и других конкурса
- ✓ Промовисање оглашених радних места за стално или хонорарно
- ✓ Промовисање прилика за праксу
- ✓ Циљана дистрибуција огласа за посао
- ✓ Циљано промовисање догађаја на којима учествују послодавци
- ✓ Могућност одржавања презентација компанија за студенте
- ✓ Могућност учествовања на сајмовима на универзитету

ПОМОЋ И КОНСУЛТАЦИЈЕ:

- ✓ Обезбеђивање простора за интервјуисање студената на универзитету
- ✓ Обезбеђивање простора за тестирање кандидата на универзитету
- ✓ Доступност запослених у центрима за састанке са послодавцима
- ✓ Посебан одељак на сајту посвећен послодавцима
- ✓ Прикупљање пријава кандидата
- ✓ Предселекција кандидата
- ✓ Комуникација резултата селекције кандидатима

Универзитетски центар за развој каријере и саветовање студената Универзитета у Крагујевцу

www.razvojkarijere.kg.ac.rs

razvojkarijere@kg.ac.rs

Шта је Центар?

Универзитетски центар за развој каријере и саветовање студената је организациона јединица Универзитета у Крагујевцу чији је циљ да студенте припреми за излазак на тржиште рада након дипломирања, да их повеже са послодавцима и да им пружи подршку у стицању оних знања и вештина које су потребне у модерном пословном свету.

ИНФОРМИСАЊЕ

ПРЕЗЕНТАЦИЈЕ И САЈМОВИ

Презентација организација и фондација

Сајам стипендија

Студентски дани

Центар на другим сајмовима

Презентације компанија

РАДИОНИЦЕ, САВЕТОВАЊА И РЕСУРСИ ЦЕНТРА

УНИВЕРЗИТЕТ У КРАГУЈЕВЦУ – ЦЕНТАР ЗА РАЗВОЈ КАРИЈЕРЕ И САВЕТОВАЊЕ СТУДЕНАТА

Предраг Вукомановић,
Универзитет у Крагујевцу

Како би изашао у сусрет потребама својих студената, Универзитет у Крагујевцу, у новембру 2007. године, у сарадњи са Фондацијом Престолонаследника Александра II за образовање, основао је Универзитетски центар за развој каријере и саветовање студената. Главна улога Центра је да пружи помоћ и информације потребне нашим студентима и да, кроз своје активности, повеже академску и пословну заједницу. Да би постигао тај циљ, Центар, организује и реализује бројне манифестације како би се студенти информисали о могућностима за даље професионално усавршавање (постдипломске студије, програми стипендирања, студијски и стручни боравци, праксе и стручна усавршавања), као што су презентације фондација и институција које организују различите програме стручног усавршавања, Сајмови стипендија и сл. Центар такође организује различите семинаре, радионице, курсеве и предавања, како би студентима и младим дипломцима помогао у развијању практичних вештина и знања која су им потребна за први корак ка каријери. Како је значај поседовања практичних знања и вештина још током студија све већи, Центар се труди да, кроз успостављање сарадње са компанијама у граду и околини, својим студентима омогући програме пракси и стручног усавршавања. На тај начин, компаније и послодавци имају простора да се промовишу и представе, а, пре свега, да образују младе и на тај начин обликују свој будући кадар. Студенти, с друге стране, имају могућност да виде и искусе како једна компанија ради, као и да своја знања практично примене и допуне другим вештинама и знањима.

УЛОГА ЦЕНТРА

Основна улога Центра је пружање помоћи студентима и дипломцима Универзитета да развију вештине и стекну знања значајна за рад и запошљавање или даље образовање и да им помогне и омогући да кроз праксе стекну практично искуство током студија. Такође, улога Центра је да повеже студенте и послодавце и да ради на развијању свести студената и дипломаца о савременим условима пословања. С друге стране, Центар настоји да помогне и пословној заједници да артикулише своје потребе у вези са образовањем својих будућих запослених и тиме допринесе већој ефикасности образовног процеса.

Услуге Центра можемо поделити на:

За студенте:

- Информисање о могућем запошљавању и развоју каријере
- Информисање о понудама за посао, профилима компанија, програмима пракси и волонтерским програмима
- Саветовање студената и каријерно вођење у вези са избором занимања
- Помоћ у писању биографија, пријава за посао, припреми за интервју и сл.
- Организовање семинара, курсева, радионица и обука с циљем да се кроз неформално образовање стекну знања и вештине значајне у процесу тражења посла и запошљавања
- Информисање о могућностима додатног или даљег образовања, стипендијама, семинарима, летњим школама и сл. у земљи и иностранству
- Организовање сајмова мобилности и каријере, презентација компанија
- Индивидуални рад са студентима, провера пријавне документације, припрема за интервју и симулација интервјуа

За послодавце:

- Повезивање са студентима и дипломцима Универзитета у Крагујевцу
- Оглашавање слободних радних места, хонорарних послова, студентских пракси и могућности за волонтирање-објављивање конкурса предузећа/компанија, прослеђивање информација студентима, сакупљање пријава и, уколико компанија тако одлучи, обављање процеса преселекције кандидата
- Представљање компанија на сајмовима каријере у организацији Центра
- Организација трибина, радионица и предавања, које су идеална прилика да компанија представи своје потребе и захтеве које очекују од будућег кадра

Све услуге Центра су бесплатне и не постоји никаква чланарина за кориснике услуга Центра. Центар је доступан студентима свакога дана, резервација термина није неопходна, али уколико желе, студенти могу заказати индивидуално саветовање телефоном или путем мејла. С обзиром да је Универзитет у Крагујевцу разуђен и да се 6 факултета налази ван Крагујевца у околним градовима, Центар се труди да све услуге буду једнако доступне свим студентима, тако да за студенте који нису у Крагујевцу постоји могућност индивидуалног саветовања електронским путем. Такође, Центар два пута семестрално обилази све факултете, држи презентације, радионице, а и заинтересовани студенти могу преко сарадника Центра са датог факултета да изразе жељу да се одржи радионица која је њима од интереса и тада Центар по њиховој жељи и долази, како би се максимално изашло у сусрет потребама студената на факултетима ван Крагујевца.

ИНФОРМИСАЊЕ СТУДЕНАТА:

Како би најефикасније информисали студенте, Центар пре свега посвећује доста пажње свом сајту и свакога дана ажурира информације о конкурсима који би били од користи за студенте, семинарима, курсевима, радионицама, тренинзима, летњим и зимским школама, конференцијама, трибинама, стипендијама за Србију и иностранство, о могућностима за усавршавање и наставак школовања у иностранству, о праксама, пословима, као и о свим активностима Центра. Такође, Центар користи и друштвену мрежу Фејсбук како би се повезао са студентима, као и са факултетима и студентским организацијама које имају своје профиле ради што бољег информисања студената. Центар има инфо табле на свим факултетима Универзитета у Крагујевцу на које се редовно постављају обавештења и информације о горе наведеним ставкама, а на факултетима који су ван Крагујевца тај задатак преузимају сарадници Центра, а по потреби и поштом им се шаљу обавештења и промо материјали. Студенти и дипломци Универзитета у Крагујевцу се могу регистровати у базу Центра, како би информисање било што ефикасније. Заинтересовани се могу регистровати путем телефона, мејла, Фејсбука, директно на сајту Центра или могу доћи лично у Центар. Приликом сваке активности Центра на свим факултетима заинтересовани студенти могу попунити регистрациони формулар или се пријавити преко сарадника Центра на свом факултету. Од ове академске године Центар је уз помоћ својих сарадника био представљен на пријему бруцоша на свим факултетима, где им је подељен промо материјал Центра и где су информисани на које све начине могу да се региструју. Приликом регистрације добијамо електронску пошту корисника коју додајемо на мејлинг листу и на тај начин, Центар постиже ефикасну комуникацију и равноправно информисање свих корисника без обзира да ли су на факултетима у Крагујевцу или на факултетима ван Крагујевца. Такође, Центар неколико пута у току месеца, у зависности од количина новости које су постављене на наш сајт, припрема билтен који студенти добијају директно на своју електронску пошту. Посебно се информишу корисници који су на вишим нивоима студија на Универзитету у Крагујевцу и који су ангажовани као сарадници и асистенти на нашим факултетима о свим могућностима за њихово даље професионално усавршавање.

Центар поседује мрежу која повезује студенте и студентске организације у оквиру појединачних факултета. На сваком од факултета ангажован је сарадник Центра, у циљу квалитетније промоције услуга и актуелних програма, као и директне комуникације са свим факултетима у оквиру Универзитета у Крагујевцу.

ПРЕЗЕНТАЦИЈЕ И САЈМОВИ:

Центар у току академске године организује низ презентација различитих организација и институција који реализују или администрирају програме пракси, усавршавања, стипендија за студенте. Презентације се организују у Центру, као и на појединачним факултетима, у зависности од циљне групе. Годишње се организује око 20 презентација на факултетима Универзитета у Крагујевцу.

Центар од 2010. године организује Сајам стипендија под слоганом „Изабери стипендију по својој мери“, на коме учествују представници фондација и организација које студентима пружају стипендије, праксе или размену током студија. Заинтересовани студенти могу да се информишу о могућностима, роковима за пријаву и да добију савете из прве руке у вези са пријавом. До сада Центар је организовао 3 Сајма стипендија, а учесници су били:

- **Темпус канцеларија**, која представља програме Ерасмус Мундус 1 и 2, као и друге програме за студије у земљама Европске Уније које они нуде.
- **World Learning**, који имплементира Forecast и UGRAD, програме једногодишње размене студената на универзитетима и колеџима у Сједињеним Америчким Државама.
- **Амбасада Републике Француске и Campus France**, који представљају стипендије за студије у Француској, које нуди Влада Републике Француске.
- **DAAD**, који представља бројне програме и стипендије за усавршавање у Немачкој.
- **Фондација др Зоран Ђинђић**, са својим програмима за стручно усавршавање кроз праксе у Немачкој, Аустрији и Италији.
- **Амбасада Италије, Cooperazione Italiana и Италијански Културни Центар**, који представљају програме за студије у Италији.
- **Британски савет**, који представља програме стипендија за усавршавање у Великој Британији, као и језичке испите и сертификате за студије и каријеру.
- **Фондација Престолонаследника Александра за образовање**, која представља рад Фондације, као и програме стипендија које Фондација имплементира.
- **Coca – Cola Hellenic**, која представља стипендије за Coca – Cola таленте.
- **Министарство омладине и спорта-Фонд за младе таленте Републике Србије**, који представљају стипендије Републике Србије за студенте који настављају школовање у иностранству.
- **Млади истраживачи Србије-Волонтерски сервис Србије**, који представља волонтерске кампове широм света, као и могућности за краткорочно и дугорочно волонтирање.
- Студентска организација **AEGEE**, која је представила програме Летњих Универзитета широм света.
- Студентска организација **AIESec**, са својим програмима стручних пракси у иностранству.
- **Инфостуд**, најпосећенији портал посвећен усавршавању младих.
- **Портал послови.рс**, интернет портал са базом послова и својим електронским магазином „Каријера“
- **S4WB**, електронска база програма усавршавања, студирања, пракси истраживања на универзитетима и другим образовним институцијама у Европи, а на које се могу пријавити студенте из Србије.
- **Јужноморавски регион Чешке Републике**, који представља програме студија у Чешкој Републици.

Центар од 2011. године организује манифестацију под називом „**Студентски дани**“, која симболично приказује пут једног студента, од првих бруцошких дана до првог радног дана. Манифестација се одржава на Платоу испред Ректората Универзитета у Крагујевцу. Програм манифестације је подељен на три дана, како би се одржала симболика бруцош-дипломац-посао. Први дан Манифестације посвећен је промоцији Универзитета у Крагујевцу и његовим студијским програмима за будуће бруцоше и том приликом на штандовима испред Ректората представљају се сви факултети Универзитета у Крагујевцу.

Други дан Манифестације посвећен је студентима и дипломцима који желе додатно усавршавање и тог дана структура излагача је слична као и на Сајму стипендија, што је добар временски моменат да се студенти упознају са могућностима и да имају довољно времена да се припреме до отварања конкурса за пријављивање на све програме, што је посебно битно за добијање језичких сертификата. Трећи дан манифестације посвећен је студентима и дипломцима који се интересују за стручне праксе и који се припремају за излазак на тржиште рада. Том приликом представљају се локалне компаније (Fiat Аутомобили Србија, Теленор, Wacker Neuson Kragujevac, Ernst & Young Београд, Осигурање Таково Крагујевац, Сунце Маринковић Крагујевац, Formaldeale Kragujevac, ЈКП Zelenilo Kragujevac, Biznis inovacioni centar Kragujevac, ComTrade IT Solutions and Services).

САРАДЊА СА КОМПАНИЈАМА И СТУДЕНТСКЕ ПРАКСЕ:

Центар за развој каријере и саветовање студената настоји да успостави сарадњу са локалним компанијама које су заинтересоване да отворе своја врата студентима и омогуће им обављање стручне праксе. Центар такође одговара на захтеве компанија које имају потребу да апсолвенте и младе дипломце укључе у развојне програме и том приликом Центар обавештава задату циљну групу, прикупља пријаве и прослеђује их компанији. У сарадњи са одређеним компанијама Центар је оглашавао и конкурсе за запошљавање, дистрибуирао информације према циљној групи, сакупљао пријаве и на захтев компаније обављао и преселекцију кандидата. Центар је такође отворио своја врата и студентима и има активан програм Практиканти-волонтери, који су укључени у свакодневни рад Центра, али и за које су уведене додатне нове активности. У наредном периоду Центар ће реализовати и програм „За некога пракса, за некога знање“, где ћемо имати курсеве страних језика које ће држати апсолвенти и млади дипломци Филолошко-уметничког факултета, како би на тај начин стекли практично искуство, а с друге стране, то је прилика за колеге са других факултета да науче неки нови страни језик или усаврше своје знање. У плану је да се у будућности сличан програм организује и за студенте/дипломце Информатике, који ће држати курс рачунара колегама са других факултета. Идеја за ове програме проистиче из чињенице да су данас познавање језика и рада на рачунару апсолутно неопходни у свакој биографији, без обзира о ком профилу се ради.

У погледу повезивања са компанијама, Центар се може похвалити добром сарадњом са следећим компанијама:

Fiat Аутомобили Србија: Центар и Служба људских ресурса ове компаније имају веома добру сарадњу и заједно организују акције прикупљања биографија студената и младих дипломаца Универзитета у Крагујевцу. До сада је организовано неколико акција овог типа и прикупљене су бројне пријаве следећих профила: дипломирани информатичари и економисти, правници и филолози за потребе развоја *HR* и *IT* сектора у FIAT Аутомобилима Србија. Центар и у наредном периоду очекује овакве акције.

Wacker Neuson Kragujevac (аустријско-немачки концерн): је такође једна од компанија која је отворена да прима студенте и апсолвенте на стручну праксу, где је преко Центра реализовано неколико конкурса за пријем студената/апсолвената и младих дипломаца за различите секторе (HR,

логистика, финансије, производња, контрола квалитета). Одређени број студената након обављене стручне праксе је наставио да ради у овој компанији.

Muehlbauer d.o.o.: Универзитетски центар за развој каријере и саветовање студената је учествовао у сакупљању пријава за праксу и усавршавање за рад на ЦНЦ машинама за ову компанију, која је отворила свој погон у Србији и заинтересована је за ангажман младих стручњака из области машинства, електро и техничких наука.

ComTrade-ogranak Крагујевац: У сарадњи са овом компанијом, Центар активно учествује у промовисању програма пракси за студенте Информатике и Математике, као и Edit ComTrade летњих школа програмирања.

У оквиру сарадње са фирмом „**Emisia Consulting d.o.o.**“, која се бави програмирањем и рачунарским системима, покренут је програм пракси за студенте Филолошко-уметничког факултета у Крагујевцу, на тестирању програмских софтвера за превођење. Центар је активно радио на прикупљању пријава за овај програм.

У досадашњем раду, Центар је успоставио сарадњу и реализовао програме пракси и у следећим компанијама: „Hoedlmaier Zastava d.o.o.“, Књаз Милош а.д., „Limessoft i sportske.net“, „Tetra Pak“, „КМФ Екопомас“, Институт за јавно здравље Крагујевац, а пружао је директну помоћ приликом пријављивања студената Универзитета у Крагујевцу на програме стручних пракси у Немачкој, Аустрији и Италији, у оквиру програма Фондације др Зоран Дјиндјић.

РАДИОНИЦЕ:

Како би студенте и дипломце што боље припремио за излазак на тржиште рада Центар за развој каријере организује радионице у вези са започињањем каријере, самоевалуацијом, као и како да се на најбољи начин представе потенцијалним послодавцима писањем ефектних биографија и мотивационих/пропратних писама, као и техникама вођења успешног интервјуа за посао. Током наредног периода биће уведене две нове радионице које се баве питањима управљања временом и пројектним менаџментом. Центар организује радионице у просторијама Центра, као и на појединачним факултетима у сарадњи са сарадницима Центра. Током академске године се организује око 20 радионица на поменуте теме. Радионице, као и индивидуална саветовања спроводи обучено особље Центра.

РЕСУРСИ ЦЕНТРА:

Центар за развој каријере поседује мини-библиотеку са насловима посвећеним развоју пословних вештина и компетенција, које су доступне нашим студентима на коришћење свакога дана. У оквиру сарадње са Британским саветом, Центар је на поклон добио бројну литературу за припремање академских сертификата енглеског језика, као и других сертификата за пословни енглески, које студенти такође користе. Студентима су увек доступни и рачунари и интернет за коришћење за њихове потребе.

УНИВЕРЗИТЕТ СИНГИДУНУМ

Данијелова 32
11000 Београд

Број студената на Универзитету: 12000
Број факултета у саставу Универзитета: 9

Центар за развој каријере студената Универзитета Сингидунум и Каријерни центар ФЕФА

Данијелова 32, Београд

<http://careers.singidunum.ac.rs>

www.fefa.edu.rs

011 3094 060; 011 3066670

careers@singidunum.ac.rs ; imaksimovic@fefa.edu.rs,

Центар за развој каријере је полазиште развоја личне каријере студената Универзитета Сингидунум и стална упоришна тачка за управљање каријером током радног живота. Центар обавља следеће активности: Каријерно информисање, вођење и саветовање студената; Организација едукативних догађаја; Повезивање студената са привредом; Међународна сарадња; Рад на пројектима; Сарадња са студентским организацијама

Циљеви:

1. Оспособљавање студената за управљање личном каријером студенти се уче да савладају основне вештине које им помажу да започну свој посао или да нађу посао који одговара њиховим квалификацијама и да себе презентирају у најбољем светлу како би се запослили.
2. Стручна помоћ послодавцима у управљању људским ресурсима послодавцима се нуде стручне услуге из области као што су селекција, додатна едукација, описи радних места, кодекс понашања, радна етика, вредности компаније, итд.
3. Подршка Универзитету у управљању квалитетом на основу праћења каријера студената дају се сугестије за промене образовних садржаја и усавршавање постојећих како би се Универзитет одржао као место врхунског знања и стручности.
4. Попуњавање базе података студената и послодаваца са актуелним подацима. База података се употребљава за представљање студената и послодаваца како би се олакшао међусобни контакт и остварила сарадња.

Број стално запослених / другачије ангажованих лица у Центру: 5/5
Просечни месечни број контаката / интеракција са клијентима/студентима
(лично, телефоном, електронски): преко 250

Постојеће службе / услуге у Центру:

- ✓ Каријерно информисање
- ✓ Каријерно саветовање
- ✓ Каријерно образовање
- ✓ Повезивање академске и пословне заједнице/ услуге за послодавце

Студентима су на располагању:

ИНФОРМАЦИЈЕ:

- ✓ Приступ информацијама о праксама и конкурсима за посао
- ✓ Информације о компанијама и послодавцима
- ✓ Информације и савети за samozapošljavanje / предузетништво
- ✓ Информације о тржишту рада
- ✓ Приступ информацијама о наставку студија у земљи и иностранству
- ✓ Информације о стипендијама
- ✓ Вођење при тражењу стипендије
- ✓ Информисање и вођење о проналажењу постдипломских студија
- ✓ Информисање о томе где су се запослили некадашњи дипломци
- ✓ Пријем огласа за посао на мејл
- ✓ Сусрети / разговори са студентима на факултетима
- ✓ Информативне брошуре, водичи, флајери за студенте

САВЕТОВАЊЕ:

- ✓ Психометријско тестирање
- ✓ Заказивање каријерног саветовања /један на један
- ✓ Кратко саветовање на лицу места / отворена врата – дежурни саветник
- ✓ Каријерно саветовање и информисање уз коришћење рачунара у Центру
- ✓ Телефонско каријерно саветовање и информисање
- ✓ Каријерно саветовање и информисање путем имејла
- ✓ Проверавање, исправљање CV-ја
- ✓ Проверавање, исправљање мотивационих и пропратних писама, препорука

ОБРАЗОВАЊЕ:

- ✓ Симулације интервјуа (са послодавцима и саветницима Центра)
- ✓ Радионице нпр. каријерно образовање, тражење посла итд.
- ✓ Софт скилс тренинзи
- ✓ Тренинзи за вештине управљања каријером и развој запошљивости
- ✓ Разговори / сусрети са послодавцима
- ✓ Упознавање различитих каријера, кроз панел дискусије, предавања и сл.
- ✓ Посете компанијама
  - Директоријуми послодаваца
  - Директоријуми образовних институција
  - Приступ интернету
  - Вебсајт
  - Библиотека
  - Презентације послодаваца
  - База постдипломских курсева
  - Сајмови
  - Упућивање на друге институције

Будућим студентима су на располагању:

- ✓ Каријерне информације и вођење везано за одабир студијског програма
- ✓ Јавне презентације студентима и родитељима о приликама за праксу и/или запошљавање

Дипломцима је на располагању:

- ✓ Приступ свим услугама за студенте одређено време после дипломирања

Послодавцима су на располагању:

ИНФОРМИСАЊЕ И ПРОМОЦИЈА:

- ✓ Обезбеђивање информација о компанијама за студенте
- ✓ Објављивање прилика за посао и других конкурса
- ✓ Промовисање оглашених радних места за стално или хонорарно
- ✓ Промовисање прилика за праксу
- ✓ Циљана дистрибуција огласа за посао
- ✓ Циљано промовисање догађаја на којима учествују послодавци
- ✓ Могућност одржавања презентација компанија за студенте
- ✓ Могућност учествовања на сајмовима на универзитету

ПОМОЋ И КОНСУЛТАЦИЈЕ:

- ✓ Посебан одељак на сајту посвећен послодавцима
- ✓ Обезбеђивање простора за тестирање кандидата на универзитету
- ✓ Доступност запослених у центрима за састанке са послодавцима
- ✓ Консултације о питањима запошљавања и ангажовања дипломаца
- ✓ Консултације и помоћ у организацији праксе
- ✓ Прикупљање пријава кандидата
- ✓ Предселекција кандидата
- ✓ Комуникација резултата селекције кандидатима
- ✓ Обуке за менторе
- ✓ Мониторинг и евалуација програма праксе

KARIJERNI CENTRI UNIVERZITETA SINGIDUNUM

KARIJERNA MREŽA

- Decentralizovana mreža centara
- 2 najarzvijenija centra- Karijerni centar univerziteta i Karijerni centar FEFA
- Karijerni centri Univerziteta Singidunum pružaju studentima osnovnih studija i poslediplomskih studija, kao i alumnistima stručnu i savetodavnu pomoć u daljem razvoju njihovog obrazovanja, razvoju karijera i profesionalnom usavršavanju.

AKTIVNOSTI KARIJERNIH CENTARA

- Karijerno informisanje
- Karijerno savetovanje i vodjenje
- Praksa i saradnja sa poslodavcima
- Razni edukativni oblici rada
- Međunarodna saradnja
- Projektna aktivnost

KARIJERNO INFORMISANJE

- Jeste najrazvijenija aktivnost i obuhvata čitav set različitih oblika i metoda rada.
- Koristeći sopstveni sajt, profil na Facebook-u, mejl adrese, sajtove svih fakuleta, sajt samog univerziteta i neposredne kontakte sa studentima centri omogućavaju brzo, efikasno i sadržajno informisanje studenata o svim pitanjima u oblasti karijernog vodjenja.

KARIJERNO SAVETOVANJE I VODJENJE

- Proces karijernog savetovanja ostvaruje se kao redovna aktivnost centara i obuhvata individualni direktan razgovor sa studentom koje realizuju karijerni savetnici

PRAKSA I SARADNJA SA POSLODAVCIMA

- Ovo je jedan od najrazvijenijih oblika rada centara pogotovu što su studentske prakse na nekim od fakulteta Univerziteta obavezne za sve studente tako da karijerni centri organizuju realizaciju tog dela nastavnog procesa.

УНИВЕРЗИТЕТ СИНГИДУНУМ

Каријерни центри

Искра Максимовић,
Универзитет Сингидунум

Каријерна политика Универзитета Сингидунум полази од потребе студената уписаних на факултете овог универзитета и у свом основном циљу усмерена је на задовољавање њихових каријерних потреба. С обзиром на комплексност факултета, програма и курсева, као и на чињеницу да Универзитет има око 12.000 студената формирана је децентрализована каријерна мрежа центара који су међусобно директно повезани али задржавају своју самосталност како у облицима рада тако и односу на сопствене облике функционисања каријерног саветовања и водјења. Медјутим, сви каријерни центри који чине каријерну мрежу Универзитета обављају сет заједничких послова у овој области.

У овој мрежи два центра су најразвијенија – сам Каријерни центар Универзитета Сингидунум и Каријерни центар Факултета за економију, финансије и администрацију (ФЕФА). Њихови циљеви рада, мисија и визија су слични и подударни и могу се представити као једна целина.²⁷

Каријерни центри Универзитета Сингидунум пружају студентима основних студија и последипломских студија, као и алумнистима стручну и саветодавну помоћ у даљем развоју њиховог образовања, развоју каријера и професионалном усавршавању. Мисија центара јесте да свим корисницима помогну да донесу одлуке у погледу њиховог даљег образовања, односно запошљавања или даљег професионалног усавршавања.

Рад центара обухвата све активности у области каријерног саветовања и вођења и то:

❖ **Каријерно информисање** је најразвијенија активност и обухвата читав сет различитих облика и метода рада. Користећи сопствени сајт, профил на Фејсбуку, мејл адресе, сајтове свих факулета, сајт самог универзитета и непосредне контакте са студентима центри омогућавају брзо, ефикасно и садржајно информисање студената о свим питањима у области каријерног вођења. То значи да су студенти дневно обавештени о могућностима за праксу, понудама послодаваца, стипендијама, конкурсима за упис на мастер и докторске програме у Србији и у свету, о сајмовима праксе или образовања, стручном и другом усавршавању, итд. Центри редовно организују сусрете са студентима било у форми округлих столова било као посебне састанке на којима студенти добијају потребне информације. Системом каријерног информисања обухваћени су сви студенти Универзитета. Ефекти каријерног информисања се посебно прате иако је тешко сасвим прецизно утврдити колико студената је користило информације. Оно што јесте тачно – то је да сви студенти добијају каријерне информације посебно оне које им се шаљу на мејлинг листе. Како сви студенти Универзитета имају своју мејл адресу то значи да сви и добијају такве информације. Праћењем посета на Фејсбуку и на сајту самих центара може се извући закључак да између 70 и 80% свих студената прочита информације које шаљу центри и да прате садржаје које постављају центри.

Информације се дневно ажурирају и објаве о њима се шаљу у оквиру свих друштвених мрежа које се користе. То значи да се најаве одређених каријерних дешавања, конкурса, стипендија и

---

²⁷ За ове потребе користимо један термин Каријерни центар универзитета Сингидунум који обухвата функционисање оба центра

слично појављују и као објаве на сајту или Фејсбуку или Твитеру самих факултета. Коришћење друштвених мрежа омогућава да студенти добијају назнаку и усмерење да погледају одређене информације на сајту самих центара или да дођу на разговор са саветником или запосленима у центрима.

- ❖ **Каријерно вођење и саветовање** реализује се са студентима свих година основних студија и студентима мастер програма. Процес каријерног саветовања остварује се као редовна активност центара и обухвата индивидуални директан разговор са студентом које реализују каријерни саветници. Процес саветовања у просеку обухвата 3-4 разговора с појединачним студентом и временски може да обухвати од 3 до 5 месеци. Просечно у току године, од 200 до 300 студената прође укупан процес саветовања. Много је већи број оних студената који реализују само једно саветовање јер им је, то најчешће потребно за одређену ситуацију - на пример, конкурисање за радно место, наставак школовања, разговор са послодавцем итд. Процес каријерног вођења је нешто ређа активност и претежно је обухватила један број дипломираних студената који су започели каријеру и потребан им је савет.
- ❖ **Пракса и сарадња са послодавцима.** Ово је један од најразвијенијих облика рада центара поготову што су студентске праксе на неким од факултета Универзитета обавезне за све студенте тако да каријерни центри организују реализацију тог дела наставног процеса. Поред обавезне студентске праксе центри организују и професионалне и волонтерске праксе а у складу са захтевима и условима различитих компанија. Поред тога, центри нуде и различите услуге послодавцима из области као што су селекција, додатна едукација, описи радних места, кодекс понашања, радна етика, вредности компаније, итд. Каријерни центри сарађују са ХР секторима у компанијама а на основу посебних уговора о сарадњи или посебних договора о реализацији праксе. У оквиру сарадње са неким компанијама остварује се и шира сарадња која превазилази оквиру студентске праксе.

Просечно годишње центри организују праксу за око 3000 студената. У оквиру таквих облика сарадње компаније и центра остварује се и низ других заједничких активности намењених пре свега студентима и њиховом што бољем упознавању пословних ситуација и директније припреме за свет рада. Оваква сарадња обухвата посете студената компанијама, заједничке пројекте факултета и компаније, предавања стручњака из компанија и реализација студија случаја у чему учествују студенти и стручњаци из компанија.

У оквиру ових облика рада центри реализују и бројне округле столове који најчешће укључују послодавце и професионални сектор. Просечно годишње центри организују од 10 до 15 округлих столова.

- ❖ Каријерни центри организују различите едукативне активности и догађаје који окупљају више стотина студената. У оквиру ових активности студенти се укључују у различите бизнис симулације (Citizen АСТ и слично), пројектне активности на нивоу појединачних факултета или међународне пројекте (сарадња са Еuroреan Training Foundation из Торина и слично). У оваквим манифестацијама у току прошле године било је укључено око 3000 студената.
- ❖ Центри су повезани и умрежени са свим осталим универзитетским каријерним центрима и сарађују и са другим каријерним центрима (Центар за развој каријере Београдске отворене школе, Центар за развој каријере у оквиру Фонда за младе таленте, Каријерни центар Универзитета у Кенту итд.)

- ❖ Велика област сарадње центара са европским универзитетима обухвата област конкурисања наших дипломираних студената на мастер програме на иностраним универзитетима. Центри имају сарадњу са бројним европским универзитетима (нпр. Бокони универзитет у Милану) која обухвата пружање саветодавне помоћи студентима који се одлучују за наставак образовања у иностранству. Ова категорија студената није најбројнија али рад са њима траје просечно 4 месеца колико и њихова припрема за конкурисање уз контакте са жељеним европским универзитетима.
- ❖ У оквиру својих редовних активности Центар прати професионални развој дипломираних студената како основних тако и мастер студија. У том смислу развијена је посебна база података која окупља све дипломиране студенте и која се редовно ажурира. То значи да центри имају податке о свим дипломираним студентима, њиховим пословним позицијама, даљем образовању и усавршавању. База се развија у оквиру тренутних каријерних база којима располажу центри.
- ❖ Своју активност, програме и догађаје центри објављују на сопственом сајту, сајту факултета, на Фејсбуку. У зависности од активности користе се мејлови свих студената и интранет.

**КОМПАРАТИВНИ ПРЕГЛЕД УСЛУГА УНИВЕРЗИТЕТСКИХ ЦЕНТАРА ЗА РАЗВОЈ
КАРИЈЕРЕ (Универзитета у Београду, Универзитета у Крагујевцу, Универзитета у Новом
Саду, Универзитета у Нишу и Универзитета Сингидунум)**

Услуге за студенте					
Приступ информацијама о праксама и конкурсима за посао	УБГ	УНС	УНИ	УКГ	УСГД
Информације о компанијама и послодавцима	УБГ	УНС	УНИ	УКГ	УСГ
Информативне брошуре, водичи, флајери за студенте	УБГ	УНС	УНИ	УКГ	УСГ
Заказивање каријерног саветовања /један на један	УБГ	УНС	УНИ	УКГ	УСГ
Кратко саветовање на лицу места / отворена врата – дежурни саветник	УБГ	УНС	УНИ	УКГ	УСГ
Каријерно саветовање и информисање и уз коришћење рачунара у Центру	УБГ	УНС	УНИ	УКГ	УСГ
Каријерно саветовање и информисање путем имејла	УБГ	УНС	УНИ	УКГ	УСГ
Проверавање, исправљање CV-ја	УБГ	УНС	УНИ	УКГ	УСГ
Проверавање, исправљање мотивационих и пропратних писама, препорука и сл.	УБГ	УНС	УНИ	УКГ	УСГ
Радионице нпр. каријерно образовање, тражење посла итд.	УБГ	УНС	УНИ	УКГ	УСГ
Тренинзи за вештине управљања каријером и развој запошљивости	УБГ	УНС	УНИ	УКГ	УСГ
Разговори / сусрети са послодавцима	УБГ	УНС	УНИ	УКГ	УСГ
Библиотека	УБГ	УНС	УНИ	УКГ	УСГ
Вебсајт	УБГ	УНС	УНИ	УКГ	УСГ
Информације о стипендијама	УБГ	УНИ	УКГ	УСГ	
Информисање и вођење о проналажењу постдипломских студија	УБГ	УНИ	УКГ	УСГ	
Приступ информацијама о наставку студија у земљи и иностранству	УБГ	УНИ	УКГ	УСГ	
Вођење при тражењу стипендије	УБГ	УНИ	УКГ	УСГ	
Симулације интервјуа (са послодавцима и саветницима Центра)	УБГ	УНС	УКГ	УСГ	
Сусрети / разговори са студентима на факултетима	УБГ	УНИ	УКГ	УСГ	
База постдипломских курсева	УБГ	УНИ	УКГ	УСГ	
Приступ интернету	УБГ	УНИ	УКГ	УСГ	
Презентације послодаваца	УБГ	УНИ	УКГ	УСГ	
Сајмови	УБГ	УНИ	УКГ	УСГ	
Упућивање на друге институције	УБГ	УНИ	УКГ	УСГ	
Информације и савети за samozапосљавање / предузетништво	УБГ	УНС	УНИ	УСГ	
Пријем огласа за посао на мејл	УБГ	УНС	УНИ	УСГ	
Софт скилс тренинзи	УБГ	УНС	УНИ	УСГ	
Директоријуми послодаваца	УБГ	УНС	УНИ	УСГ	
Информације о тржишту рада	УБГ	УНИ	УСГД		
Информисање о томе где су се запослили некадашњи дипломци	УБГ	УНИ	УСГД		
Упознавање различитих каријера, кроз панел дискусије, предавања и сл.	УБГ	УНИ	УСГД		
Посете компанијама	УБГ	УНИ	УСГД		
Директоријуми образовних институција	УБГ	УНИ	УСГД		
Психометријско тестирање	УНС	УСГД			

Услуге за будуће студенте				
Каријерне информације и вођење везано за одабир студијског програма	УБГ	УНИ	УКГ	УСГД
Јавне презентације студентима и родитељима о приликама за праксу и/или запошљавање	УБГ	УСГД		

Услуге за дипломце					
Информисање о постдипломским студијама за дипломце	УБГ	УНС	УНИ	УКГ	УСГД
Информисање о стипендијама за дипломце	УБГ	УНС	УНИ	УКГ	УСГД
Алумни информације, контакти и помоћ	УБГ	УНС	УНИ	УСГД	
Информисање о пословима за дипломце	УБГ	УНИ	УКГ	УСГД	
Информисање о пракси за дипломце	УБГ	УНИ	УКГ	УСГД	
Информисање о различитим конкурсима за дипломце	УБГ	УНИ	УКГ	УСГД	
Приступ свим услугама за студенте одређено време после дипломирања	УБГ	УНИ	УКГ	УСГД	

Услуге за послодавце					
Обезбеђивање информација о компанијама за студенте	УБГ	УНС	УНИ	УКГ	УСГД
Објављивање прилика за посао и других конкурса	УБГ	УНС	УНИ	УКГ	УСГД
Промовисање оглашених радних места за стално или хонорарно	УБГ	УНС	УНИ	УКГ	УСГД
Промовисање прилика за праксу	УБГ	УНС	УНИ	УКГ	УСГД
Циљана дистрибуција огласа за посао	УБГ	УНС	УНИ	УКГ	УСГД
Циљано промовисање догађаја на којима учествују послодавци	УБГ	УНС	УНИ	УКГ	УСГД
Могућност одржавања презентација компанија за студенте	УБГ	УНС	УНИ	УКГ	УСГД
Посебан одељак на сајту посвећен послодавцима	УБГ	УНС	УНИ	УКГ	УСГД
Прикупљање пријава кандидата	УБГ	УНС	УНИ	УКГ	УСГД
Предселекција кандидата	УБГ	УНС	УНИ	УКГ	УСГД
Комуникација резултата селекције кандидатима	УБГ	УНС	УНИ	УКГ	УСГД
Консултације о питањима запошљавања и ангажовања дипломаца	УБГ	УНС	УНИ	УСГД	
Консултације и помоћ у организацији праксе	УБГ	УНС	УНИ	УСГД	
Могућност учествовања на сајмовима на универзитету	УБГ	УНИ	УКГ	УСГД	
Обезбеђивање простора за тестирање кандидата на универзитету	УБГ	УНИ	УКГ	УСГД	
Доступност запослених у центрима за састанке са послодавцима	УБГ	УНИ	УКГ	УСГД	
Мониторинг и евалуација програма праксе	УБГ	УНС	УСГД		
Обезбеђивање простора за интервјуисање студената на универзитету	УНИ	УКГ	УСГД		
Обуке за менторе	УБГ	УСГД			

Легенда:

БГ	Центар за развој каријере и саветовање студената Универзитета у Београду
НС	Центар за развој каријере и саветовање студената Универзитета у Новом Саду
НИ	Центар за развој каријере и саветовање студената Универзитета у Нишу
КГ	Центар за развој каријере и саветовање студената Универзитета у Крагујевцу
СГ	Центар за развој каријере студената Универзитета Сингидунум и Каријерни центар ФЕФА

Садржај

КАРИЈЕРНО ВОЂЕЊЕ НА УНИВЕРЗИТЕТСКОМ НИВОУ – ЕВРОПСКА ПЕРСПЕКТИВА И СТАЊЕ У СРБИЈИ	3
ЦЕНТРИ ЗА РАЗВОЈ КАРИЈЕРЕ И САВЕТОВАЊЕ СТУДЕНАТА НА УНИВЕРЗИТЕТИМА У СРБИЈИ – ОСНОВНЕ УСЛУГЕ	6
ПРИКАЗИ УНИВЕРЗИТЕТСКИХ ЦЕНТАРА И ЕСЕЈИ О ДОСАДАШЊЕМ РАДУ	
УНИВЕРЗИТЕТСКИХ ЦЕНТАРА ЗА РАЗВОЈ КАРИЈЕРЕ	9
УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ.....	11
УНИВЕРЗИТЕТ У НОВОМ САДУ.....	29
УНИВЕРЗИТЕТ У НИШУ.....	40
УНИВЕРЗИТЕТ У КРАГУЈЕВЦУ.....	43
КОМПАРАТИВНИ ПРЕГЛЕД УСЛУГА УНИВЕРЗИТЕТСКИХ ЦЕНТАРА ЗА РАЗВОЈ КАРИЈЕРЕ.....	63

This publication has been published within the Tempus project "Development of Career Guidance aimed at Improving Higher Education in Serbia – CareerS" coordinated by the University of Belgrade, Serbia.

This project has been funded with support from the European Commission. This publication reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

Београд, март 2012.

**Универзитетски центар за развој каријере и саветовање студената
Универзитет у Београду
Студентски трг 1, зграда Ректората
11000 Београд, Србија**

Телефон: +381 11 320 74 19

е-пошта: centar@razvojkarijere.bg.ac.rs

www.careers.ac.rs

Универзитет у Београду

Универзитет у Новом Саду

Универзитет у Нишу

Универзитет у Крагујевцу

Универзитет Сингидунум

UNIVERZITET SINGIDUNUM

CENTAR ZA RAZVOJ KARIJERE

www.careers.ac.rs